

EURO KOMPAS

ČÍSLO 1/2016
ROČNÍK XII.

ČASOPIS ÚRADU VLÁDY SR O ŠTRUKTURÁLNYCH FONDOCH

DUŠAN CHRENEK:
ČÍM VIAC O EÚ VIEME, TÝM VIAC
MOŽNOSTÍ NÁM PONÚKA STR. 6

OPERAČNÝ PROGRAM
KVALITA ŽIVOTNÉHO
PROSTREDIA STR. 12

HRONSKÝ BEŇADIK VYNOVENÝ
S POMOCOU EUROFONDOV STR. 18

EURÓPSKE PROSTRIEDKY
PRE SLOVENSKO STR. 24

INFORMUJTE SA O EUROFONDOCH

06

DUŠAN CHRENEK:
ČÍM VIAC O EÚ VIEME, TÝM VIAC MOŽNOSTÍ NÁM PONÚKA

10

INFORMUJTE SA
O EUROFONDOCH

12

OPERAČNÝ PROGRAM
KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

24

EURÓPSKE PROSTRIEDKY
PRE SLOVENSKO

- 03 | SLOVENSKO PREDSEDÁ RADE
EURÓPSKEJ ÚNIE
- 04 | DO PETRŽALKY UŽ JAZDÍME
ELEKTRICKOU
- 06 | DUŠAN CHRENEK: ČÍM VIAC O EÚ
VIEME, TÝM VIAC MOŽNOSTÍ
NÁM PONÚKA
- 10 | INFORMUJTE SA O EUROFONDOCH

- 12 | OP KVALITA ŽIVOTNÉHO
PROSTREDIA
- 17 | EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA
- 18 | SLOVENSKÉ "TURÍNSKE PLÁTNO"
PRIŤAHUJE ĽUDÍ PO STÁROČIA
- 22 | VOLNÝ POHYB PRACOVNÝCH SÍL
- 23 | AKO EUROFONDY POMOHLI
MÔJMU MESTU

- 24 | EURÓPSKE PROSTRIEDKY
PRE SLOVENSKO
- 27 | ROADSHOW OPĀĽ NAVŠTÍVI
SLOVENSKÉ MESTÁ
- 28 | ČERPANIE FONDOV EÚ
K 31. 7. 2016
- 30 | ENGLISH SUMMARY

EUROKOMPAS – Časopis Úradu vlády SR o štrukturálnych fondoch, ročník XII., číslo 1/2016. **Vydavateľ:** Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava, tel. 02/572 95 111. **Šéfredaktor:** Jaroslav Kizek, tel. 0917 236 138, editor@mkreo.sk. **Nakladateľ a distribučná organizácia:** M KREO, s r. o., Murgašova 1298/16, 010 01 Žilina, tel. 041/565 28 62, e-mail: mkreo@mkreo.sk. **Náklad:** 6 000 kusov. **Evidenčné číslo Ministerstva kultúry SR:** EV 2269/08. **ISSN:** 2453-899X. **Autorské práva** k tomuto časopisu vykonáva vydavateľ. Kopírovanie a akékoľvek rozmnožovanie, šírenie a používanie akejkoľvek časti, vrátane zaradenia do elektronickej databázy, je možné len s výslovným súhlasom vydavateľa. Foto na titulnej strane: Matej Kavický

SLOVENSKO PREDSEDÁ RADE EURÓPSKEJ ÚNIE

Spoločná fotografia členov vlády SR a členov kolégia Európskej komisie pri príležitosti začiatku predsedníctva Slovenska v Rade Európskej únie.

Od 1. júla 2016 Slovenská republika prebrala od Holandska polročné predsedníctvo v Rade Európskej únie. V predvečer oficiálneho štartu predsedníctva zavítalo do Bratislavy kolégium eurokomisárov. Počas slávnostného stretnutia na Bratislavskom hrade predse- da Európskej komisie (EK) Jean-Claude Juncker vyhlásil, že stáť na čele EÚ je pre Slovensko veľkou príležitosťou. „Budete hlavným moderátorom Európy. A moderátor sa neskrýva, moderátor vedie. A to aj v témach, ktoré by mohli byť pre túto krajinu veľmi ťažké,“ uviedol v príhovore pred ministrami slovenskej vlády a eurokomisármi.

Podľa slov predsedu vlády SR Roberta Fica sa chceme počas predsedníctva sústrediť predovšetkým na pozitívnu agendu. Slovensko bude počas predsedníctva v Rade EÚ presadzovať medzi svojimi prioritami hospodársky silnú Európsku úniu prostredníctvom zvyšovania atraktivity podnikania a konkurencieschopnosti, moderný jednotný trh, ktorý je jedným z najväčších výdobytkov európskej integrácie. V rámci

tejto priority sa chce Slovensko posunúť smerom k jednotnému digitálnemu trhu. „Chceme vidieť slobodu prenosu dát ako piatu európsku slobodu,“ spresnil minister zahraničných vecí Miroslav Lajčák. Ďalšími prioritami sú udržateľná migračná a azylová politika a globálne angažovaná EÚ. Tu sa chce Slovensko zamerať na posilnenie postavenia EÚ ako globálneho hráča. „Nesmieme sa báť pomenovať veci správnymi slovami, nesmieme sa báť povedať, že sú niektoré európske politiky, ktoré nenachádzajú podporu naprieč celou Európou,“ dodal Robert Fico. Ambíciou slovenského predsedníctva je tiež pozitívnejšie a lepšie priblížiť agendu EÚ občanom. Rokovanie s predsedom Európskej komisie Jeanom-Claudom Junckerom sa nieslo v duchu troch hlavných tém – migrácie, bratislavského summitu 16. septembra a brexitu. Juncker zhodnotil, že slovenské predsedníctvo je veľmi dobre pripravené na to, aby bolo úspešné. „Čelíme však istým problémom, novým i starým,“ povedal Juncker. Programový dokument, ktorý v júni schválila vláda, predstavil minister

zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Miroslav Lajčák. Dokument má podľa jeho slov tri hlavné časti: politický rámec, v ktorom sa slovenské predsedníctvo bude odohrávať, priority nášho predsedníctva a prehľad aktuálnych agend v jednotlivých sektoroch.

Politická situácia, v ktorej Slovensko predsedníctvo preberá, je pomerne turbulentná. Veľká Británia sa rozhodla opustiť Európsku úniu a tento moment bude pravdepodobne prítomný v každom rokovaní počas nášho predsedníctva. Podľa slov ministra Miroslava Lajčáka sa musíme vyrovnáť s tým, že európska myšlienka stráca u občanov EÚ popularitu. Predseda vlády SR Robert Fico už viackrát zopakoval, že Slovensko chce počas svojho predsedníctva zohrávať úlohu takzvaného čestného sprostredkovateľa. Konkrétnym prejavom tohto prístupu je septembrové neformálne stretnutie lídrov 27 krajín EÚ v Bratislave, na ktorom budú hovoriť o vývoji Únie po odchode Veľkej Británie.

Text a foto: Úrad vlády SR

DO PETRŽALKY UŽ JAZDÍME ELEKTRIČKOU

Električkové spojenie medzi centrom Bratislavy a Petržalkou je po 55 rokoch opäť realitou. V piatok 8. júla 2016 bola do prevádzky uvedená električková trať cez bratislavský Starý most do najväčšieho sídliska na Slovensku. Starý most tak už plnohodnotne slúži nielen peším a cyklistom, ale aj cestujúcim v mestskej hromadnej doprave.

Prvá električka spájajúca centrum Bratislavy s Petržalkou prešla po obnovenom Starom moste v piatok 8. júla 2016.

Projekt prvej fázy nosného systému mestskej hromadnej dopravy, prevádzkový úsek Janíkov dvor – Ša-fárikovo námestie, bol podporený z Operačného programu Doprava viac ako 60 miliónmi eur. „Ľudia tento projekt vnímajú predovšetkým cez vynovený most, ale najzásadnejšou zmenou bude úplne nový spôsob dopravy z a do najväčšieho sídliska na Slovensku,“ povedal Roman Breclý, minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, počas slávnostného uvedenia prevádzky tejto trate. Nová električková trať umožní Petržalčanom cestovať do centra mesta rýchlo a pohodlne bez ohľadu na situáciu na cestách. Zároveň by mala pomôcť

Súčasnou otvorením rekonštruovaného Starého mosta bolo aj slávnostné prestrihnutie pásky.

zvýšiť záujem o verejnú osobnú dopravu v hlavnom meste.

Výstavbu električkovej trate do Petržalky odštartoval eurokomisár pre regionálnu politiku Johannes Hahn koncom roka 2013. Súčasťou projektu bola aj rekonštrukcia Starého mosta, ktorý bol pre chodcov sprístupnený už v máji tohto roku.

Hlavným cieľom projektu je rozvíjať prepravný systém, ktorý na seba prevezme rozhodujúci podiel prepravy cestujúcich v mestskej hromadnej doprave v hlavnom meste. Jeho celkový efekt sa znásobí po dobudovaní druhej časti, električkovej trate po Janíkov dvor. Aj na druhú časť projektu sú pripravené peniaze z Kohézneho fondu v rámci Operačného programu Integrovaná infraštruktúra. Stav príprav nového projektu bude bratislavský magistrát v septembri prezentovať eurokomisárke pre regionálnu politiku Corine Crețu.

Okrem projektu „Starý most“ získala Bratislava v programovom období 2007–2013 ďalšie stovky miliónov eur na zlepšenie verejnej osobnej dopravy. V prioritnej osi č. 4 Operačného programu Doprava sa úspešne zrealizovali aj projekty nákupov 120 trolejbusov, 45 električiek, prímestských vlakov, rekonštrukcie električkových tratí v Dúbravke a na Hlavnú stanicu a územného generelu dopravy, ktorý komplexne analyzoval dopravnú situáciu v hlavnom meste a navrhol stratégiu na jej riešenie. Ďalších 15 električiek bolo financovaných cez Operačný program Integrovaná infraštruktúra v rámci programového obdobia 2014–2020.

NOVÝ STARÝ MOST

Ak odhliadneme od dočasných a pontónových mostov, Starý most je prvým trvalým mostom spájajúcim oba brehy Dunaja v Bratislave. Bol postavený za rakúskeho cisára Františka Jozefa I., ktorý sa v roku 1890 slávnostného otvorenia aj osobne zúčastnil. Technicky išlo o dve mostné konštrukcie, cestnú a železničnú, ktoré boli postavené vedľa seba. Tento most zažil svoje hviezdne časy počas prvej Československej republi-

Základné technické parametre projektu (vrátane Starého mosta):

- celková dĺžka stavby: 2 420 m
- celková dĺžka mostov: 1 011,68 m
- celková dĺžka cestných komunikácií: 1 741 m
- celková dĺžka samotného mosta: 465,53 m
- hmotnosť ocelevej konštrukcie: 6 796 t
- počet pôvodných pilierov: 6 + 2 opory, po rekonštrukcii: 5 pilierov + 2 opory (2 staré piliere zbúrané a nahradené jedným novým)
- štandardná šírka mosta s chodníkmi: 22,05 m
- šírka v miestach balkónov: 33,05 m
- celková výška konštrukcie mosta: 11,285 m
- výška od koľaje: 9 m
- celková plocha náterov konštrukcií: cca 71 000 m²
- počet zastávok električky: 4 (Šafárikovo nám., Sad Janka Kráľa, Farského a Jungmannova)

ky, od roku 1934 sa volal Štefánikov most a premávala cez neho legendárna električka do Viedne. Jeho ďalší smutný osud je známy, na sklonku druhej svetovej vojny bol most zničený nemeckou armádou a nانو postavený vojskom Červenej armády.

Po tejto obnovenej trati začala premávať električka až od roku 1951. Plánovalo sa predĺžiť trať až do centra vtedajšej Petržalky, kde v tom čase ešte nebol ani náznak sídliska. Z plánov nakoniec zišlo a električka premávala po Sad Janka Kráľa až do zastavenia premávky v roku 1961 z dôvodu uplynutia plánovanej 15-ročnej životnosti

mosta. Električkové koľaje boli odstránené z vozovky na jar 1968, kedy sa začala prvá výrazná oprava mosta.

Železničná doprava na jednokoľajovej trati železničnej časti mosta slúžila až do roku 1983, kedy boli vlaky presmerované na Prístavný most.

Od 31. decembra 2008 bol most uzavretý pre individuálnu dopravu. Zostala tu zachovaná len premávka MHD, od 15. mája 2010 sa však pre kritický stav uzavrel aj pre hromadnú dopravu. Dňa 2. decembra 2013 bol uzatvorený aj pre pešiu dopravu a začala sa rekonštrukcia.

Operačný program Doprava 2007-2013

Názov projektu: Nosný systém mestskej hromadnej dopravy, prevádzkový úsek Janíkov dvor - Šafárikovo nám.,

1. časť Šafárikovo nám. - Bosákova ulica

Prijímateľ: Hlavné mesto SR Bratislava

Riadiaci orgán: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR

Schválenie projektu Európskou komisiou: 20. 1. 2015

Časové trvanie projektu: 08/2013-12/2015

Financovanie oprávnených výdavkov projektu (eur):

Kohézny fond: 51 098 621,29

Štátny rozpočet: 6 011 602,54

Príspevok prijímateľa: 3 005 801,26

Celkom: 60 116 025,09

EURÓPSKA ÚNIA
Európske štrukturálne a investičné fondy
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020

MINISTERSTVO
DOPRAVY, VÝSTAVBY
A REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Alena Vaškaninová Buchláková
manažérka pre komunikáciu Operačného
programu Integrovaná infraštruktúra
Foto: **Matej Kavický**

DUŠAN CHRENEK:

ČÍM VIAC O EÚ VIEME, TÝM VIAC MOŽNOSTÍ NÁM PONÚKA

Podľa vedúceho Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku je informovanie o Európskej únii dôležité. Tí, ktorí majú viac informácií, sú s Úniou užšie spätí.

Začalo sa polročné slovenské predsedníctvo v Rade Európskej únie. Ako sa zmenil váš pracovný program počas týchto dní?

Môj pracovný program začal byť výrazne ovplyvnený už počas príprav tohto historicky prvého slovenského predsedníctva v Rade EÚ. Intenzívne pracovné zaťaženie súvisí aj s množstvom podujatí na vysokej úrovni, ktoré sa odohrávajú na Slovensku za účasti najvyšších predstaviteľov Európskej komisie. Napríklad hneď na úvod predsedníctva prišla do Bratislavy celá Európska komisia na čele s jej predsedom Jeanom-Claudom Junckerom. Stretnutia predsedu Európskej komisie a ostatných komisárov s vrcholnými slovenskými predstaviteľmi odštartovali slovenské predsedníctvo. Myslím, že táto návšteva dobre nastavila spoluprácu slovenského predsedníctva a Európskej komisie na najbližších šesť mesiacov. Komisia plne podporuje Slovensko, aby bolo skvelým kormidelníkom v Rade Európskej únie. Frekvencia návštev vrcholných predstaviteľov Európskej komisie na Slovensku je teraz oveľa vyššia a my im zabezpečujeme plnú podporu. Popritom organizujeme viaceré odborné konferencie a snažíme sa aj o čo najlepšiu komuni-

„Európska únia je projekt, ktorý Slovensku značne pomohol. Aj v tom, že už dávno nie sme čiernou dierou Európy. S cieľom dostať sa do rodiny vyspelých európskych krajín si Slovensko vybudovalo demokratické inštitúcie, radikálne zreformovalo hospodárstvo a prijalo za svoje európske hodnoty.“

káciu so širokou verejnosťou. Som rád, že aj takýmto spôsobom môžeme prispieť k úspechu slovenského predsedníctva.

Slovenské predsedníctvo prišlo v čase, kedy EÚ prežíva jedno zo svojich najťažších období. Čo bude najdôležitejšie, aby sme tento náročný polrok úspešne zvládli?

Najväčšími výzvami, ktorým čelí aj slovenské predsedníctvo a v ktorých môže zohrať kľúčovú rolu, sú nepo-

chybne migračná kríza, bezpečnostné hrozby, naštartovanie ekonomického rastu a riešenie otázok súvisiacich s odchodom Veľkej Británie z EÚ. Okrem toho môže slovenské predsedníctvo prispieť výrazným spôsobom k dosiahnutiu pokroku aj v ďalších náročných rokovaníach o legislatívnych návrhoch v rôznych oblastiach. Najmä tam, kde potrebujeme užšiu spoluprácu členských krajín s cieľom priniesť konkrétne pozitíva pre ľudí. Je to napríklad jednotný digitálny trh a energetická únia.

Jednou z najdiskutovanejších tém je v súčasnosti brexit. Slováci pritom patria medzi národy, ktoré podľa prieskumov najviac podporujú členstvo v EÚ. Je to stále tak, alebo sa to mení aj na Slovensku?

Áno, Slováci stále podporujú naše členstvo v EÚ. Uvedomujú si, aké výhody im prináša. Cenia si najmä voľný pohyb v rámci EÚ, štúdium v zahraničí, spoločnú menu euro a mier v Európe. Avšak spätosť ľudí s EÚ sa oslabuje. Je to spôsobené aj tým, ako politici a médiá komunikujú o EÚ. Často podsúvajú ľudom názor, že EÚ ich zbytočne zaťažuje, všetko reguluje a diktuje im. Pritom nedokážu vysloviť konkrétne argumen-

V rámci Európskeho predsedníctva sa Dušan Chrenek zúčastňuje mnohých podujatí.

ty a používajú „bájkky“ typu „zakrivené uhorky“. To Európe veľmi škodí. Stačí si pripomenúť nedávnu kampaň podporovateľov brexitu postavenú na polopravdách, klamstvách a podnecovaní fóbie voči Bruselu. Či už to bolo o extrémne prehnaných príspevkoch do rozpočtu EÚ alebo o škodlivosti migrácie z európskych krajín, hlavne zo strednej a východnej Európy. Pritom o zhruba 1,2 miliónoch Britov, ktorí vďaka voľnému pohybu osôb žijú v iných krajinách Únie, sa veľmi nehovorilo. Medzi argumenty sa nehodili ani štúdie popisujúce prínos prisťahovalcov z EÚ pre britskú ekonomiku. Samozrejme, nie všetky výhrady k fungovaniu EÚ sú neodôvodnené. Únia skutočne čelí bezprecedentným problémom. Z povojnovej histórie na európskom kontinente však vieme, že naše problémy sa nám darí oveľa lepšie zvládať spolu, ako keď sa o to pokúšame každý samostatne.

Európska únia je projekt, ktorý nám Slovákom značne pomohol. Aj v tom, že už dávno nie sme čiernou dierou Európy. S cieľom dostať sa do rodiny vyspelých európskych krajín si Slovensko

„Mladí ľudia potrebujú pozitívne a inšpiratívne príklady a podporu na to, aby mali odvahu pustiť sa do podnikania. Aj preto patrí podporovanie mladých aktívnych ľudí, ale aj menších a stredných podnikateľov v rozvíjaní ich podnikateľských nápadov a inovácií medzi dlhodobé priority Európskej komisie.“

vybudovalo demokratické inštitúcie, radikálne zreformovalo hospodárstvo a prijalo za svoje európske hodnoty. Vstupom do Schengenu sme získali voľný pohyb bez hraníc a vstupom do eurozóny spoločnú menu. A takto môžeme pokračovať ďalej cez európske fondy, silnejší hlas vo svete, študentský program Erasmus, lepšiu ochranu životného prostredia alebo práv spotrebiteľov, ľahšie cestovanie či európsky zdravotný preukaz.

O budúcnosti EÚ potrebujeme skutočnú diskusiu očistenú od mýtov, zavádzaní a konšpiračných teórií. A konečne by sme si mali osvojiť európsky projekt a nevytvárať priepasť medzi Bruselom a Slovenskom.

Na čo sa zameriava Investičný plán pre Európu, môžete ho bližšie predstaviť?

Investičný plán pre Európu je reakciou Európskej komisie na pokles investícií v krajinách EÚ po vypuknutí svetovej

Vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku Dušan Chrenek s predsedom Združenia miest a obcí Slovenska Michalom Sýkorom.

hospodárskej a finančnej krízy. Tento pokles sa týka aj Slovenska. Cieľom investičného plánu je priniesť do európskej ekonomiky nové investície vo výške viac ako 315 miliárd eur, pričom tieto investície idú nielen do veľkých infraštruktúrnych projektov, ale aj na podporu malých a stredných podnikov. Ďalším z nemenej dôležitých cieľov tohto plánu je stimulovanie súkromných investícií, zlepšenie podnikateľského prostredia a v neposlednom rade tvorba nových pracovných miest. Prvé skúsenosti ukazujú, že investičný plán prináša ovocie. Na Slovensku bude z tohto plánu napríklad spolufinancovaná výstavba diaľničného obchvatu Bratislavy D4.

Medzi stále väčšie problémy slovenskej ekonomiky patrí nedostatok uchádzačov o zamestnanie s potrebnou kvalifikáciou. Čo by sa malo zmeniť v našom vzdelávacom systéme, aby sa zladil s potrebami zamestnávateľov?

Slovensko sa za posledné dva roky teší slušnému hospodárskemu rastu, s čím súvisí aj dynamický pokles nezamestnanosti a tvorba nových pracovných miest. Napriek tomu však zamestnávatelia tvrdia, že majú ťažkosti s nachádzaním vhodných zamestnancov pre 100-tisíc pracovných pozícií. Čoraz väčším problémom slovenskej ekonomiky sa tak stáva nedostatok kvalitných uchádzačov o zamestnanie s potrebnou kvalifikáciou a zručnosťami.

Kvalita a zodpovedajúci profil uchádzačov o zamestnanie bytostne súvisí s kvalitou a nastavením vzdelávacieho systému na všetkých jeho úrovniach. Školský systém by mal byť v súlade so strategickým zameraním hospodárstva, ako aj s globálnymi trendmi. Zároveň musí byť pripravený systémovo reagovať na zmeny tak, aby absolventi mali kvalifikáciu a zručnosti, ktoré budú zodpovedať meniacim sa potrebám ekonomiky a spoločnosti. Rovnako je potrebné nastaviť systém tak, aby sme dokázali zistiť, aký bude v budúcnosti predpokladaný dopyt po rôznych typoch povolání a tieto zistenia premietnuť do vzdelávacieho systému.

V jednom zo svojich článkov ste hovorili o potrebe podporiť mladých ľudí, ktorí chcú podnikáť. Kam sa môžu mladí podnikatelia obrátiť, ak by chceli požiadať o podporu z prostriedkov EÚ?

Mladí ľudia potrebujú pozitívne a inšpiratívne príklady a aj podporu na to, aby mali odvahu pustiť sa do podnikania. Aj preto patrí podporovanie mladých aktívnych ľudí, ale aj menších a stredných podnikateľov, v rozvíjaní ich podnikateľských nápadov a inovácií medzi dlhodobé priority Európskej komisie. Existuje viacero možností na podporu podnikania zo strany EÚ. Napríklad stáže pre mladých podnikateľov cez program Erasmus+ alebo podporný program pre malé a stredné podniky COSME či program pre podporu vedy a inovácií Horizont 2020. Vďaka Európskemu fondu pre strategické investície budú aj na Slovensku už čoskoro zmobilizované dodatočné investície do malých a stredných podnikov vo výške až 210 miliónov eur. Ďalšiu možnosť podpory mladým podnikateľom predstavujú európske fondy určené výhradne pre Slovensko. Európske štrukturálne a investičné fondy prinesú na Slovensko v najbližšom období celkovo 15,3 miliardy eur. Napríklad európsky príspevok do oblasti výskumu a inovácií, ale aj podpory malých a stredných podnikov v rámci operačného programu Výskum a investície je viac ako 2,26 miliardy eur.

Majú Slováci ako občania Európskej únie dostatok informácií o svojich právach, ktoré z tohto členstva vyplývajú?

Viac ako 70 % Slovákov sa cíti byť občanmi EÚ. Taktiež sa domnievajú, že sú dostatočne informovaní o svojich právach. Samozrejme, cieľom je, aby boli občania lepšie informovaní, aby tak mohli lepšie využívať príležitosti, ktoré EÚ ponúka. Skúsenosti ukazujú, že tí, ktorí sú dobre informovaní o Európskej únii sú vo všeobecnosti s Úniou aj užšie spätí. Myslím, že slovenské inštitúcie by mali urobiť viac pre to, aby ľudia lepšie vedeli, aké možnosti im EÚ ponúka a ako ich môžu využiť. V tomto smere sa snažíme, aby sa posilnilo európske po-

„Snažíme sa neustále informovať a vysvetľovať, že sú to len mýty a zavádzajúce tvrdenia, a že naopak vďaka EÚ pravidlám sa darí sprehľadniť a zlepšiť situáciu na trhu s výrobkami. Určite je lepšie mať jednotný európsky trh ako komplikovanú sieť národných trhov a regulácií. Aj vďaka pravidlám z Bruselu majú spotrebiteľia prístup k efektívnejším spotrebičom s menšou spotrebou energie alebo možnosť vybrať si svoj spotrebič na základe jasných a porovnateľných ukazovateľov.“

vedomie vo vzdelávacom procese. Nejde len o fungovanie EÚ, ale aj o vedomosti o procese formovania EÚ, jeho spojení s našimi významnými historickými udalosťami a o tom, čo nás v Európe spája a posilňuje.

Na druhej strane sú rôzne fámy a mýty o nariadeniach EÚ, napríklad o zakrivení uhoriek na trhu, zákaze hriankovačov a mnohé ďalšie. Ako sa snažíte v takýchto prípadoch uviesť veci na správnu mieru?

Usilujeme sa neustále informovať a vysvetľovať, že sú to len mýty a zavádzajúce tvrdenia, a že naopak vďaka EÚ pravidlám sa darí sprehľadniť a zlepšiť situáciu na trhu s výrobkami. Určite je lepšie mať jednotný európsky trh ako komplikovanú sieť 28 národných trhov a regulácií. Aj vďaka pravidlám z Bruselu majú spotrebiteľia prístup k efektívnejším spotrebičom s menšou spotrebou energie alebo možnosť vybrať si spotrebič na základe jasných a porovnateľných ukazovateľov.

Aj tento rok ste mali na festivale Pohoda stan Európa stage. Aké máte skúsenosti z takýchto neformálnejších stretnutí s mladými ľuďmi?

Európa stage na Pohode patrí medzi naše srdcové podujatia. Je tam jedinečná atmosféra, za ktorou prichádzajú ľudia zo všetkých kútov Slovenska. Veľmi ma teší, že sme mali už po ôsmykrát príležitosť k tejto skvelej atmosfére prispieť aj my svojím programom, ktorý už tradične prilákal nielen mladých ľudí. V Európa stage prebiehali viaceré diskusie Café Európa o aktuálnych európskych témach ruskej propagandy, utečencov a narastajúceho extrémizmu. V EÚ info zóne boli pripravené informačné materiály pre tých, ktorí mali záujem dozvedieť sa viac o fungovaní Európskej únie a o možnostiach, ktoré občanom Únia ponúka. Zároveň sa tu návštevníci mohli zapojiť do rôznych zábavných aktivít, kvízov a jazykových testov z dielne Zastúpenia Európskej komisie a našich partnerov, Iuventy a SAAICu. Súčasťou aktivít bol aj dotazník, v ktorom sa mohli návštevníci anonymne vyjadriť k fungovaniu EÚ. Dotazník nám vyplnilo viac ako 500 ľudí. Výsledok nám potvrdil, že narastajúci euroskepticizmus, spochybňovanie základných európskych hodnôt, slabé povedomie o výhodách členstva v Európskej únii a o možnostiach, ktoré EÚ svojim občanom poskytuje, si vyžaduje väčšiu diskusiu a informovanosť. Aj preto sa Zastúpenie Európskej komisie usiluje aktívne komunikovať tieto témy smerom k verejnosti – na podujatiach, medzi ktoré patrí aj festival Pohoda, ale aj prostredníctvom rôznych súťaží a médií. Potešilo nás, že návštevníci Pohody aktivity Európskej komisie v EÚ info zóne aj v Európa stage hodnotili pozitívne a priali by si podobných akcií ešte viac. Verím, že nám v tom pomôžu aj slovenské inštitúcie.

Jaroslav Kizek

Foto: Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku

Informačno-poradenské centrá budú k dispozícii potenciálnym žiadateľom a prijímateľom minimálne 40 hodín týždenne, počas ktorých budú poskytovať osobné, telefonické a e-mailové konzultácie.

INFORMUJTE SA O EUROFONDOCH

Centrálny koordinačný orgán zriadi v rámci projektu podporeného operačným programom Technická pomoc 2014–2020 Integrovanú sieť informačno-poradenských centier.

Cieľom tejto siete je zabezpečiť najmä efektívne informovanie a komunikáciu o európskych štrukturálnych a investičných fondoch v regiónoch prostredníctvom systematického a koordinovaného poskytovania včasných, aktuálnych, komplexných, presných a jednotných informácií, vrátane zabezpečenia pod-

pory pre potenciálnych žiadateľov, žiadateľov a prijímateľov poskytovaním odborného poradenstva.

Informačno-poradenské centrá (IPC) budú k dispozícii potenciálnym žiadateľom, žiadateľom a prijímateľom minimálne 40 hodín týždenne, počas ktorých budú poskytovať osobné, respektíve telefonické a e-mailové kon-

Informačno-poradenské centrá už sú zriadené v Nitrianskom, Trnavskom, Trenčianskom a Košickom samosprávnom kraji. Postupne vznikajú a dostávajú sa do prevádzky aj v ďalších samosprávnych krajoch. Pred ukončením projektu bude vyhodnotená činnosť siete a v prípade pozitívneho hodnotenia bude zabezpečené jej plynulé pokračovanie do konca programového obdobia 2014–2020.

zultácie. Okrem toho budú IPC viesť databázu záujemcov o európske štrukturálne a investičné fondy, ktorým budú posilať informácie podľa oblastí záujmu, ďalej budú spolupracovať pri príprave a organizácii informačných aktivít, seminárov a školení, vykonávať prieskumy v súvislosti s fondmi EÚ na území kraja, prípadne vykonávať ďalšie informačné aktivity.

V samosprávnych krajoch už IPC vznikajú. „K 1. júnu 2016 zriadil Nitriansky samosprávny kraj Informačno-poradenské centrum pre európske štrukturálne a investičné fondy. Od 1. júla 2016 sú vo výberovom konaní obsadené tri pracovné pozície manažér pre informovanie a komunikáciu Informačno-poradenského centra pre EŠIF,“ informovala Oľga Prekopová, hovorkyňa Nitrianskeho samosprávneho kraja.

V Trnavskom samosprávnom kraji uzatvorili 5. mája tohto roku partnerstvo s Úradom vlády SR ako gestorom projektu. Schválením žiadosti o nenávratný finančný príspevok začali

28. júna 2016 realizovať prípravné aktivity. Predpokladaný termín zriadenia IPC v Trnavskom kraji je september 2016.

Zastupiteľstvo Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK) schválilo v júli realizáciu spolufinancovania projektu Vytvorenie a prevádzkovanie integrovanej siete informačno-poradenských centier. „Na úrade TSK už prebehli výberové konania na pozície zamestnancov IPC v súlade so stanovenými podmienkami. Poradenské centrum bolo zriadené 25. júla, jeho plnú činnosť predpokladáme od augusta tohto roku po absolvovaní potrebných odborných školení všetkých troch zamestnancov,“ informovala hovorkyňa Trenčianskeho samosprávneho kraja Jana Paulínyová. Podobná situácia je v Košickom samosprávnom kraji. V Prešovskom samosprávnom kraji začali hneď po oznámení o schválení žiadosti s prípravami na implementáciu projektového zámeru.

Od realizácie projektu sa očakáva zvýšenie absorpčnej schopnosti regiónu,

IPC budú podporované z prostriedkov operačného programu Technická pomoc 2014–2020, ktorý bol podporený z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. V rámci projektu bude konkrétne financovaná mzda maximálne troch zamestnancov, vzdelávacie aktivity, cestovné náhrady aj potrebné zariadenie a vybavenie kancelárií IPC v samosprávnych krajoch. Do projektu sa zriaďovatelia IPC zapoja ako partneri žiadateľa o nenávratné finančné prostriedky. Oprávneným žiadateľom je Centrálny koordinačný orgán.

Na Úrade Trenčianskeho samosprávneho kraja zriadili Informačno-poradenské centrum v júli 2016.

plynulejšia implementácia a čerpanie európskych štrukturálnych a investičných fondov s čo najnižšími neoprávnenými výdavkami.

V Žilinskom samosprávnom kraji by malo po absolvovaní všetkých prípravných krokov začať fungovať Informačno-poradenské centrum v septembri tohto roku. „Centrum má pre náš kraj veľký význam najmä pre skvalitnenie poradenských a informačných služieb. Žiadatelia a prijímatelia v Žilinskom kraji budú mať možnosť získať viac informácií o európskych štrukturálnych a investičných fondoch a vďaka tomu budú môcť jednoduchšie pripravovať svoje projekty,“ informovala hovorkyňa Žilinského samosprávneho kraja Lenka Zátteková.

Text: Jaroslav Kizek

Foto: Shutterstock,
Trenčiansky samosprávny kraj

OPERAČNÝ PROGRAM KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

V oblastiach podpory odpadového hospodárstva, budovania kanalizácií, protipovodňovej ochrany, ochrany prírody a vôd nadväzuje nový operačný program na Operačný program Životné prostredie (OP ŽP).

Novinkou Operačného programu kvalita životného prostredia (OP KŽP) je oblasť energetiky, konkrétne podpora inovatívnych technológií používajúcich obnoviteľné zdroje energie, čím sa zvýši výroba tepla a energie práve z týchto zdrojov. OP KŽP ako pokračovateľ predchádzajúceho operačného programu už druhé programové obdobie prispieva vďaka finančnej podpore z Európskych štrukturálnych a investičných fondov k celkovej ochrane a zlepšovaniu životného prostredia.

S rozšírením rozsahu pôsobnosti došlo aj k navýšeniu finančných prostriedkov pre OP KŽP. V porovnaní s predchádzajúcim operačným programom, na ktorý boli vyčlenené viac ako 3 miliardy eur, sú na prioritné osi OP KŽP vyčlenené (spolu s prostriedkami zo štátneho rozpočtu) viac ako 4 miliardy eur.

PREHĽAD PRIORITNÝCH OSÍ

Prvá prioritná os sa zameriava na ochranu životného prostredia, odpadové hospodárstvo, odstraňovanie envirozáťaží, budovanie kanalizácií a čistiarní odpadových vôd. Podporuje aktivity smerujúce k zvyšovaniu miery zhodnocovania odpadov, čistenie komunálnych odpadových vôd, ale aj zlepšenie ochrany druhov a biotopov. Od začiatku implementácie nového operačného

Prioritná os 1 - Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej štruktúry.

Prioritná os 2 - Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami.

programu bolo pre prvú prioritnú os vyhlásených 12 výziev.

Hlavným cieľom druhej prioritnej osi je protipovodňová ochrana a zníženie rozsahu škôd spôsobených povodňami. Aj napriek tomu, že v programovom období 2007–2013 bola v rámci OP ŽP rozšírená celková plocha protipovodňovej ochrany o viac ako 480 km², potreba výstavby hrádzí, poldrov a hradení je stále aktuálna. Obe prioritné osi sú hradené z Kohézneho fondu, preto je oprávneným územím celé Slovensko.

Tretia prioritná os podporuje riadenie rizík a mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenami klímy. Časté výkyvy počasia – extrémne horúčavy, dlhodobé suchá či prívalové dažde, predstavujú aj pre Slovensko bezprostredný problém. Negatívne dopady zmeny klímy vedú k vzniku materiálnych škôd na ľudských obydlíach, poľnohospodárstve, kultúrnych pamiatkach a na životnom prostredí. Očakávaným výsledkom realizácie opatrení v rámci tretej prioritnej osi je zvýšená pripravenosť územia na vznik mimoriadnych udalostí ovplyvnených práve zmenami klímy. O príspevok v rámci tretej prioritnej osi sa môžu uchádzať nielen záchranné zložky, ale aj neziskové organizácie, samosprávy a združenia právnických a fyzických osôb.

Štvrtá prioritná os je zameraná na podporu výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov (OZE), podporu energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z OZE vo verejných infraštruktúrach. Cieľom prioritnej osi je zvyšovanie úspor v oblasti energetiky, zvyšovanie celkového podielu obnoviteľných zdrojov na konečnej energetickej spotrebe a znižovanie emisií skleníkových plynov.

Prioritná os 3 - Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy.

Prioritná os 4 - Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch.

ČO NÁM PRINIESOL OPERAČNÝ PROGRAM ZA PRVÉ DVA ROKY

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) ako riadiaci orgán pre OP KŽP vyhlásilo prvú výzvu zameranú na kanalizácie, čistiarne odpadových vôd a vodovody už v polovici roku

2015. Do konca minulého roka bolo vyhlásených ďalších 8 výziev (Zefektívnenie riadenia mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy, Prieskum environmentálnych záťaží, Monitorovanie environmentálnych záťaží, Sanácia

environmentálnych záťaží, Zníženie energetickej náročnosti verejných budov, Znižovanie emisií zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia, Monitorovanie a hodnotenie vôd, Optimalizovanie informačných nástrojov v oblasti vôd). V sú-

časnom období môžu žiadatelia podávať žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci 13 výziev, v najbližších mesiacoch plánuje MŽP SR vyhlásiť výzvu zameranú na prípravu na opätovné použité a zhodnocovanie so zameraním na recykláciu nie nebezpečných, ako aj nebezpečných odpadov a výzvu zameranú na preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami.

Na implementácii operačného programu sa spolu s rezortom životného prostredia ako riadiacim orgánom ako sprostredkovateľské orgány podieľajú Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP), Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (MV SR) a Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA).

Od spustenia OP KŽP zorganizovalo MŽP SR spolu so sprostredkovateľskými orgánmi informačné semináre pre

žiadateľov v piatich krajských mestách. Možnosti Operačného programu Kvalita životného prostredia boli návštevníkom prezentované na veľtrhu CONECO.

V spolupráci s Úradom vlády Slovenskej republiky, Zastúpením Európskej komisie a Informačnou kanceláriou Európskeho parlamentu si aj MŽP SR ako riadiaci orgán pre OP KŽP pripomenulo 9. mája 2016 Deň Európy usporiadaním podujatia so zaujímavým sprievodným programom.

Široká verejnosť mala možnosť v prezen-tačnom stánku na Primaciálnom námestí v Bratislave získať informácie o podpore Európskej únie prostredníctvom OP KŽP a konzultovať možnosti získania nenávratného finančného príspevku so zástupcami MŽP SR a sprostredkovateľských orgánov – MV SR a SIEA. Návštevníci mohli riešiť rôzne vedomostné úlohy o európskych

štrukturálnych a investičných fondoch, odpovedať na otázky z environmentálnej oblasti, overiť si jemnú motoriku vyskúšaním elektronickej ruky či zakrútiť kolesom šťastia a vyhrať lákavé ceny. Malým i veľkým divákom predviedli svoje majstrovstvo hasiči s ich modernou technikou, ako aj colníci-psovodi so služobnými psami.

MŽP SR a SAŽP zároveň v ministerskom átriu pripravili pre žiakov základných škôl zážitkové dopoludnie na tému „Ako žiť s hmyzom doma aj v prírode“. Deti mali možnosť viacmyslovým vnímaním spoznať dôležitosť a rozmanitosť živočíchov i rastlín v našom okolí. Vzdelávací program poukázal na prepojenosť našich svetov, krehkú a citlivú väzbu, ktorá možno na prvý pohľad pre človeka nie je dôležitá, no pre prežitie ľudstva ako živočíšneho druhu na planéte Zem predstavuje nenahraditeľnú zložku fungovania.

SLOVENSKO SA PRIPRAVUJE NA BOJ S PRÍRODNÝMI KATASTROFAMI

Záchrané tímy musia byť technicky a odborne pripravené znižovať vplyvy a následky spôsobené prírodnými živlami.

Prírodné katastrofy majú vplyv na občanov, ich zdravie, majetok a celkovú infraštruktúru krajiny. Len v európskych krajinách prišlo za posledných 13 rokov o život približne 80 000 ľudí a škody spôsobené pohromami presiahli 100 miliárd eur. Aj na Slovensku sme svedkami výkyvov tepla a extrémneho počasia, ktoré spôsobujú požiare či zvýšené hladiny riek s následnými povodňami

spôsobených privalovými dažďami. Len za uplynulých 10 rokov sa výška celkových škôd zapríčinených vodným živlom vyšplhala na Slovensku na sumu 707 miliónov eur. Preto je veľmi dôležité, aby aj záchrané tímy boli odborne a technicky pripravené znižovať dopad a následky spôsobené prírodnými živlami.

Ministerstvo vnútra SR presadzovalo tieto oblasti aj pri nastavovaní prioritných osí

Partnerskej dohody s Európskou komisiou pre programové obdobie 2014–2020. Po úspešných dohovoroch sa rezort vnútra stal sprostredkovateľským orgánom pre časť Operačného programu Kvalita životného prostredia (OP KŽP), ktorá je zameraná na podporu riadenia rizík a zvyšovanie odolnosti proti mimoriadnym udalostiam spôsobených klimatickou zmenou. Celková alokácia predstavuje

Viac ako 60 miliónov eur zo zdrojov EÚ je určených na projekty, ktorých cieľom je vybudovanie záchranných tímov vybavených špeciálnou technikou.

čiasťku 257 miliónov eur a je spolufinancovaná z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu SR. Zameriava sa na riešenie osobitných rizík, predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov včasného varovania.

V auguste 2015 bola vyhlásená prvá výzva zameraná na zvýšenie efektívnosti manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy. Vyše 60 miliónov eur (zo zdrojov EÚ) je určených na projekty, ktorých cieľom je vybudovanie záchranných tímov vybavených špeciálnou technikou, schopných zasiahnuť pri mimoriadnych udalostiach doma aj v zahraničí. Momentálne bolo ukončené 5. hodnotiace kolo a v rámci výzvy sú doteraz schválené dva projekty, ktorých prijímateľmi sú Horská záchranná služba a Hasičský a záchranný zbor SR. Úspešnou implementáciou aktivít tejto výzvy bude vybudovanie technickej

a inštitucionálnej podpory špecializovaných záchranných modulov a ich prepojenie s miestnymi a národnými rizikami. Oprávnené moduly civilnej ochrany sú zamerané na pozemné hasenie lesných požiarov aj s využitím vozidiel. Pátracie a záchranné činnosti budú slúžiť na pátranie po obetiach pod troskami a na poskytovanie prvej pomoci. Modul leteckého hasenia lesných požiarov s využitím helikoptér alebo lietadiel sa bude používať na pomoc pri hasení rozsiahlych požiarov porastov zo vzduchu. Dočasný prístrešok môže poskytnúť núdzové ubytovanie vrátane základných služieb, najmä v počiatočných fázach katastrofy, v spolupráci s miestnymi orgánmi, humanitárnymi a medzinárodnými organizáciami. Podporované budú projekty zamerané na riešenie následkov spôsobených geofyzikálnymi, hydrologickými, meteorologickými a klimatologickými rizikami.

Do konca roka 2016 rezort vnútra plá-

nuje vyhlásiť ďalšie dve výzvy. Prvá bude zameraná na modelovanie vývoja mimoriadnych udalostí, monitorovanie a vyhodnocovanie rizík viazaných na zmenu klímy s alokáciou vo výške 33 miliónov eur. Druhá plánovaná výzva v rámci OP KŽP bude určená na budovanie systémov vyhodnocovania rizík, včasného varovania a pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených klímou. Celková čiastka plánovaná na túto výzvu predstavuje 63 miliónov eur.

Hlavným cieľom a snahou Ministerstva vnútra SR v úlohe sprostredkovateľského orgánu pre delegovanú časť OP KŽP je intenzívne prispievať k aktívnej adaptácii na zmenu klímy v oblastiach podpory riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy a k zvýšeniu úrovne pripravenosti a efektívnosti manažmentu mimoriadnych udalostí.

PRIORITU MAJÚ SYSTEMATICKÉ OPATRENIA V OBLASTI ENERGETIKY

Pre projekty zamerané na úsporu energie a využívanie obnoviteľných zdrojov energie, ktoré

prispejú k prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo, je do roku 2020 z Operačného programu Kvalita životného

prostredia vyčlenených takmer 940 miliónov eur. Využiť ich budú môcť podnikatelia, ústredné orgány štátnej

správy, samosprávy, vyššie územné celky, ale aj domácnosti.

Administráciou výziev vyhlásených v rámci prioritnej osi 4 nazvanej Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch je poverená Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA), ktorá je príspevkovou organizáciou Ministerstva hospodárstva SR. Schválených je päť investičných priorit. Pomoc je zameraná najmä na energeticky úsporné opatrenia vo verejných budovách a v podnikoch, na využívanie obnoviteľných zdrojov energie, na prípravu regionálnych a lokálnych nízkouhlíkových stratégií a rozvoj účinnějších systémov centralizovaného zásobovania teplom. Podporené opatrenia musia byť systematické a ich prínosy merateľné. „Získanie podpory je vo väčšine prípadov podmienené vypracovaním analýz, ktoré zmapujú aktuálny stav pred realizáciou projektu. Na základe nich je určený potenciál energetických úspor a aj spôsob, ako úspory dosiahnuť,“ uviedla generálna riaditeľka SIEA Svetlana Gavorová.

NA BUDOVY KOMPLEXNE

Prvá, už vyhlásená, dopytovo orientovaná výzva sa týka investičnej priority zameranej na zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov v mimobratislavských regiónoch. Podporované sú komplexné projekty, ktoré môžu zahŕňať opatrenia ako zlepšenie tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií, modernizácia vykurovacích a klimatizačných systémov, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia, ako aj výťahov. V rámci obnovy je možné navrhnúť aj opatrenia na využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Nevyhnutnou podmienkou podpory bude dosiahnutie lepších parametrov, ako sú minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť budov podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Obnovená budova preto musí byť nízkoenergetická, ultranízkoenergetická alebo budova s takmer nulovou potrebou energie. Podmienkou predloženia žiadosti je vypracovanie energetického auditu. Od úspešných žiadateľov sa

očakáva dosiahnutie minimálne 30-percentného zníženia spotreby energie na vykurovanie. Výzva je vyhlásená ako otvorená až do vyčerpania alokácie 150 miliónov eur. Projekty sú hodnotené priebežne, uzatvorenie výzvy závisí od výšky požadovanej podpory predložených a schválených projektov. Záujem o podporu je vysoký predovšetkým zo strany samospráv.

AJ PRÍSPEVKY NA ROZVODY TEPLA

Príspevok z európskych fondov budú môcť získať aj podnikateľské projekty zamerané na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu verejných rozvodov tepla. Prioritou budú účinné systémy centrálného zásobovania teplom. V pláne je podporiť aj výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou s maximálnym tepelným príkonom 20 MW. Výzvy s týmto zameraním budú vyhlásené v druhej polovici roku 2016.

ZELENÁ DOMÁCNOSTIAM

Najčastejšie sa spomedzi možností európskej pomoci spomínajú príspevky na využívanie obnoviteľných zdrojov energie v rodinných a bytových domoch, ktoré sú k dispozícii vo forme poukážok. V rámci pilotného národného projektu SIEA s názvom Zelená domácnostiam je k dispozícii 45 miliónov eur. Domácnosti ich môžu využiť na inštaláciu malých fotovoltaických systémov, slnečných kolektorov, tepelných čerpadiel a kotlov na biomasu.

Podrobné informácie o Operačnom programe Kvalita životného prostredia sú k dispozícii na webovom sídle www.op-kzp.sk.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Európska únia

KONTAKTY

RIADIACI ORGÁN PRE OPERAČNÝ PROGRAM KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Ministerstvo životného prostredia SR

Sekcia environmentálnych programov a projektov
Nám. Ludovíta Štúra 1,
812 35 Bratislava
Pracovisko: Karloveská 2,
841 04 Bratislava
vyzvy.opkzp@enviro.gov.sk
www.op-kzp.sk

SPROSTREDKOVATEĽSKÉ ORGÁNY PRE OPERAČNÝ PROGRAM KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

pre prioritné osi 1, 2 a 3 (ŠC 3.1.2):

Slovenská agentúra životného prostredia

Sekcia fondov EÚ
Tajovského 28,
975 90 Banská Bystrica
Pracovisko: Karloveská 2,
841 04 Bratislava
fondy@sazp.sk, www.sazp.sk

pre prioritnú os 3 (ŠC 3.1.1 a 3.1.3):

Ministerstvo vnútra SR

Sekcia európskych programov
Pribinova 2, 812 72 Bratislava
Pracovisko: Panenská 21,
812 82 Bratislava
adapt@minv.sk, www.minv.sk

pre prioritnú os 4:

Slovenská inovačná a energetická agentúra

Sekcia štrukturálnych fondov EÚ
Bajkalská 27, 827 99 Bratislava
esif@siea.gov.sk
www.siea.sk

Text: MŽP SR, MV SR, SIEA

Foto: archív MŽP SR, V. Benko (MV SR)

EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je v programovom období 2014–2020 riadiacim orgánom pre Operačný program Efektívna verejná správa (OP EVS). Jeho hlavnou úlohou je zmodernizovať, zreformovať a zefektívniť verejnú správu.

Operačný program je spolufinancovaný z Európskeho sociálneho fondu 278 miliónmi eur, pričom celková alokácia vrátane podpory zo štátneho rozpočtu dosahuje hranicu 335 mil. eur. OP EVS bude na implementácii projektov spolupracovať s kľúčovými inštitúciami a partnermi na národnej a medzinárodnej úrovni. Súčasťou operačného programu sú tri prioritné osi: posilnené inštitucionálne kapacity a efektívna verejná správa, zefektívnený súdny systém a vymáhateľnosť práva a technická pomoc. Pojem modernizácia znamená rad procesov, ktoré sa budú podieľať na podpore odbornej a transparentnej verejnej správy. Verejná správa nemôže u občanov vzbudzovať negatívne myšlienky a očakávania. Služby štátu musia zodpovedať ich potrebám. Na to, aby sme sa k tejto vízií priblížili, je nevyhnutné podporovať investície do systémov, optimalizovať procesy a rozvíjať horizontálne integrované služby. Výsledkom operačného programu bude nielen transparentná verejná správa, ale aj jej zvýšená kvalita a dostupnosť pre všetkých občanov. Súčasťou OP EVS je tiež zefektívnenie súdneho systému a posilnenie vymáhateľnosti práva. Aj v tomto prípade bude jedným z hlavných nástrojov optimalizácia procesov, ktorá zabezpečí zvýšenie kvality súdnych rozhodnutí, skrátenie dĺžky konaní či zníženie počtu prietahov.

Do konca kalendárneho roka 2016 bude spustených niekoľko národných projektov a budú vyhlásené dve výzvy pre mimovládne organizácie a samosprávy. V rámci

**Operačný program
Efektívna
verejná správa**

operačného programu sú oprávnenými žiadateľmi inštitúcie a subjekty verejnej správy, združenia právnických osôb, ktoré reprezentujú sociálnych a ekonomických partnerov a mimovládne organizácie zaoberajúce sa verejnou správou, resp. verejnými službami.

Na overenie kvality reformných iniciatív verejných inštitúcií, ktoré plánujú čerpať európske zdroje, slúži dokument Reformný

zámer. Jeho vyplnením sa u potenciálneho prijímateľa preukáže opodstatnenosť, realizovateľnosť a komplexnosť jeho návrhu v súlade s ambíciami reformy verejnej správy. Na reforme sa spoločne s OP EVS bude podieľať aj Operačný program Integrovaná infraštruktúra. Predkladateľ preto bude musieť v reformnom zámere ukázať aj to, ako plánuje koordináciu medzi dvoma operačnými programami zahrnúť vo svojom projekte.

Sabina Slimáková, M. A.
Ministerstvo vnútra SR

SLOVENSKÉ „TURÍNSKE“ PLÁTNO PRIŤAHUJE ĽUDÍ PO STÁROČIA

Legenda hovorí, že dvaja princovia sa bili o uhorské kráľovstvo. Gejza porazil svojho brata kráľa Šalamúna a stal sa kráľom. Po bitke si šiel oddýchnuť do pustovne na skalú nad Hronom, kde našiel porazeného kráľa Šalamúna. Vstúpil si do svedomia a toto miesto daroval rádu Benediktínov s obrovskými majetkami až v jedenástich stoliciach – tak vznikol Hronský Beňadik.

Pravdou je, že dvaja princovia z Arpádovského rodu Gejza a Šalamún boli v skutočnosti bratanci. Viac-krát proti sebe bojovali. Obaja sa stali popritom aj kráľmi, raz jeden, raz druhý. Nakoniec Gejza zomrel a Šalamún bol porazený podľa dejín až Ladislavom I. Hronský Beňadik vznikol ako Benediktínske opátstvo pred rokom 1075, odkedy máme o ňom prvú písomnú zmienku, ktorá je súpisom majetku, čo všetko mu patrí. Teda vzniknúť musel ešte pred týmto dátumom, len kedy to presne bolo, sa ešte nepodarilo zistiť. Opátstvo stojí na dôležitej križovatke územia známeho ako Slovenská brána, kde sa stretávali a stretávajú v jednom mieste cesty na Nitru, Zvolen a Banskú Bystricu, či z druhej strany na Ostrihom. Preto odtiaľto signalizovali vatrami aj príchod Turkov od Levíc a odtiaľto zasa ďalšou vatrou až po Banskú Bystricu. Pri vstupnej bráne sa v časoch 150-ročných bojov s Turkami týmto obávaným bojovníkom Osman-skej ríše raz zjavila Panna Mária. Rukou im zakázala vstup do opátstva, Turci sa jej naľakali a ušli. Preto už stáročia na pri-

Hronskému Beňadiku z každej strany tróni Benediktínske opátstvo.

pomenutie tejto zvláštnej udalosti stojí v priečelí brány reliéf Panny Márie. Kráľ Matej Korvín daroval Benediktínskemu opátstvu v Hronskom Beňadiku pri posviacke kostola sv. Benedikta a Pan-

ny Márie v roku 1483 vzácnu relikviu Kristovej krvi. Získal ju od pápeža Pavla II., keď Svätý otec daroval časť šatky, ktorú Veronika podala Ježišovi na Krížovej ceste, práve uhorskému kráľovi Matejovi

Korvínovi. Pravosť kúska plátna v Hronskom Beňadiku potvrdil svojou pečatou v 18. storočí aj kardinál Alexander Rudnay.

Dnešný vzácny relikviár dal opraviť nitriansky biskup mons. Viliam Judák. Turínske plátno, v ktorom malo byť zavinuté telo Ježiša Krista, je často podrobované rôznemu vedeckému skúmaniu, čo s napätím sleduje doslova celý mediálny svet. Správca farnosti v Hronskom Beňadiku v Banskobystrickom samosprávnom kraji farár František Kapusňák na možnosť výskumu tunajšieho unikátneho relikviáru Kristovej krvi hovorí: „Určite by som bol za, to sú pekné veci, aj keď pre nás veriacich má každá relikvia svoj zmysel najmä v duchovnej oblasti. Vedecké bádanie je skôr pre tých, ktorí tomu neveria, a tých ťažko presvedčíme aj vedeckým výskumom.“

A práve pri modlitbách v kostole v Hronskom Beňadiku v Kaplnke Kristovej krvi prežívajú mnohí veriaci vlastné osobné zážitky vnútorného premenenia či uzdravenia, čo je pre nich dôležitejšie než vedecké dôkazy. Rovnako pôsobí aj tunajšia morová kaplnka postavená pred tristo rokmi.

**Farár František Kapusňák
vraví, že Kristova relikvia
má zmysel najmä
v duchovnej oblasti.**

Nie nadarmo sa Benediktínskemu opátstvu hovorí aj Perla Pohronia. Vzácná relikvia priťahuje do Hronského Beňadika množstvo veriacich a táto obec má po stáročia pútnický ráz.

Krv Ježiša Krista na Veronikinej šatke je svetová vzácnosť opátstva.

Dnes, vďaka realizácii projektu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, je už centrum obce schopné zniesť aj väčší nápor turistov.

**Alžbeta Balážová si
pochvaľuje aj vynovenú
autobusovú zastávku.**

„Kedysi tu bola len otvorená neupravená plocha,“ hovorí Alžbeta Balážová z Banskej Bystrice, ktorá má v časti Psiare, ktoré patria k Hronskému Beňadiku, chalupu. „Veľmi dobrá je táto nová zastávka, lebo čakáme na spoj pod strechou, ak fúka, či prší, autobus zastaví až tesne pred zastrešenou časťou.“

Psiare nie sú od Beňadika vzdialené, ale pre skalu, na ktorej stojí slávne opátstvo, sú dostupné len pre autá. Preto je zastávka, postavená rovnako z Regionálneho operačného programu, pre miestnych

takmer tisícovsto obyvateľov veľmi dôležitá.

Hneď od zastávky vedie ponad bystrý Inovecký potok nový most, postavený z rovnakého európskeho projektu. „Z mosta vidíte v potoku množstvo rýb, taký je čistý. Aj keď kanalizácia nám ešte v obci chýba, snažíme sa vplývať na občanov, aby si kupovali vlastné čističky, čo sa nám aj darí,“ hovorí starosta Hronského Beňadika Lubomír Krovina.

**Starosta Hronského
Beňadiku Lubomír Krovina
sa teší aj z nového mosta
cez potok.**

V rámci rekonštruovaného námestia z Regionálneho operačného programu našiel svoje miesto aj pôvodný pamätník pripomínajúci padlých hrdinov z druhej svetovej vojny z Bulharska, ktorí tu zomreli pri prestrelkách s fašistami.

S jedlom rastie chuť, v Hronskom Beňadiku majú plány z opustenej budovy pripraviť projekt denného stacionára pre dôchodcov. Ten bude stáť hneď vedľa opátstva, v ktorom boli v čase totality internované rádové sestričky Božského vykupiteľa.

„Väčšinou šlo o sestričky, ktoré predtým pracovali ako zdravotné sestry v nemocniciach, lenže za socializmu mali túto prácu zakázanú, čo paradoxne pomohlo nám v Hronskom Beňadiku,“ hovorí Terezia Rybárová, predsedníčka kultúrnej komisie pri obecnej úrade, ktorá sprevádza turistov po národnej kultúrnej pamiatke Benediktínskeho opátstva.

Ak bol totiž niekto chorý a potreboval rýchlu pomoc, nemuseli čakať, kým príde

záchranná služba alebo cestovať do najbližšieho mesta k lekárovi. Jednoducho každý šiel najprv do opátstva, kde rádo- vé sestričky vedeli vždy pomôcť. Napriek tomu, že tu boli internované od roku 1951 do roku 1989, nikdy sa podľa Terézie Rybárovej na nič nestážovali.

Pri sprevádzaní turistov ju šikovne zastúpi aj študentka Terézia Beňačková z Hronského Beňadiku: „Turistov zaujíma naša krstiteľnica z 11. storočia či freska sv. Juraja z 15. storočia, ktorá v princeznej zobrazuje dobro, drak stelesňuje zlo a sv. Juraj bojuje so zlom, aby dobro oslobodil. Rovnako unikátne sú oltáre. Jeden je od majstra Pavla z Levoče, druhý bol vyhotovený v Tirolsku.“

Turistov po opátstve sprevádza aj Terézia Beňačková, ktorá hovorí, že mladí zatiaľ majú málo pracovných príležitostí.

Na otázku, ako sa tu žije mladým, priznáva: „Trápi nás najmä málo pracovných príležitostí.“

O tom, ako sa kedysi žilo v porovnaní so súčasnosťou, vie pútavo rozprávať miestna učiteľka Eva Valkončíková, ktorá má už osemdesiat rokov a vedie spevácku folklórnu skupinu Delinka. „Látka z nášho kroja sa volá delín, a preto sa takto voláme. Kedysi boli u nás väčšie sociálne istoty, nezamestnanosť je teraz vysoká, ale nežije sa ani dnes zle, hoci vždy by sa dalo aj lepšie.“

V Hronskom Beňadiku nažívajú spolu veľmi dobre aj s miestnou rómskou komunitou, ako zdôrazňuje starosta.

Námestie v Hronskom Beňadiku vďaka eurofondom dnes zvládne aj väčší nápor pútnikov.

A o nezamestnanosti starosta Ľubomír Krovina dodáva: „Sám som si viac ako desať rokov zarábala v zahraničí. V Írsku, Anglicku, vo Francúzsku, naposledy som viedol montážnu partiu vo Viedni. Žiaľ, pracovné príležitosti z tohto regiónu utekajú, aj keď máme od nás z obce blízko ako do Levíc, Zlatých Moraviec, tak do Novej Bane či do Tlmáč a Mochoviec. Človeka až srdce bolí, koľko výborných firiem zrušilo v našom okolí dlhoročné pracovné miesta. Preto na práce v obci využívame tunajších ľudí. Radi by sme však aj opravili našu základnú školu, lebo bez detí nie je žiadna budúcnosť.“

Učiteľka z miestnej školy Magdaléna Šmondrková si myslí, že naša chyba je v tom, že nevieme v zahraničí predať skvosty, čo doma máme.

„Nevieme sa predať,“ hovorí zasa učiteľka z miestnej základnej školy Magdaléna Šmondrková: „Kláštor je unikátna pamiatka, ale v Hronskom Beňadiku máme aj starý a vzácny židovský cintorín. Námestie je opravené, čo je dobré, lebo vzhľad – obal dnes predáva. Bolo by dobré, keby sa opravili aj ďalšie pamiatky či škola.“

K ďalším miestnym raritám treba pripísať fakt, že sa v Psiaroch v roku 1913 vyrobilo prvé funkčné osobné auto na Slovensku.

Terézia Rybárová o tom hovorí: „V roku 1909 prechádzal cez Svätý Anton vtedajší bulharský cár Ferdinand Coburg a v Psia-

V kaplnke Božej krvi v Hronskom Beňadiku veriaci z celého sveta hľadajú nielen posilnenie viery, ale často sa tu dejú aj zázračné uzdravenia ťažko chorých.

roch sa mu pokazilo auto. Michal Majer mal v obci zámočnícku dielňu, v ktorej sa vyučilo až 80 nových majstrov. Ponúkol sa auto opraviť. Šofér sa mu vysmial, že taký „gaťáš“ chce auto opravovať, ale cár súhlasil. Majer sa pozrel na motor, z biča odrezal kus kože, ktorou nahradil starý roztrhnutý prevod, kameňom od cesty zabrusil kolieska a poprosil šoféra, aby auto roztláčil. Miestny zámočník dobre vedel, že auto je už v poriadku, len chcel šoféra za ten smiech vytrestať. Ako auto naskočilo, musel za ním šofér bežať dva kilometre do dielne v Psiaroch, pretože až pri nej zastal s autom. Cár sa ho pýtal, čo si žiada za opravu. Michal Majer si vypýtal technické nákresy od vozidla, štyri kolesá a volant.“

Motor auta odliali podľa Majerových predstáv v strojárňach vo Vyhniach. Autom najprv chodieval s tovarišom, ktorý mu na noc svietil lampášom na cestu. Neskôr na ňom dokončil aj elektrické osvetlenie. Auto jazdilo do päťdesiatych rokov minulého storočia, kedy skončilo na smetisku. Odtiaľ miestni nadšenci zachránili niektoré jeho súčiastky, ktoré by sa mali nachádzať v Technickom múzeu v Košiciach. Zatiaľ si v Psiaroch

Terézia Rybárová
zdôrazňuje význam
rádových sestričiek,
ktorých komunistický
režim v opátstve kedysi
násilím internoval.

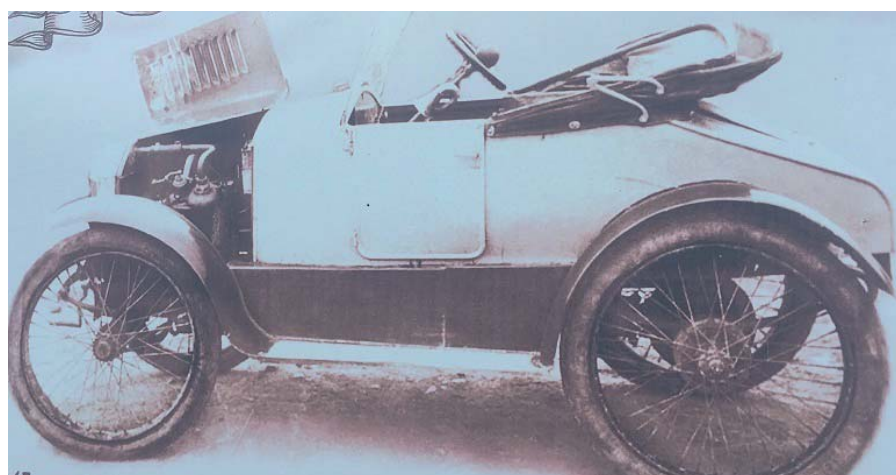
prvé slovenské auto pripomínajú aspoň v miestnom pohostinstve, keďže múzeum tu nemajú.

Nuž, raz sa možno v Hronskom Beňadiku dočkajú repliky prvého slovenského auta, veď sa dočkali aj rekonštrukcie námestia, kde boli kedysi len kopy blata. Teraz tu, hneď pred Domom kultúry, sedávajú aj podvečer ako turisti, tak aj miestni občania na nových lavičkách pri novom osvetlení. Kúsok Veronikinej šatky je zasa vzácnou spomienkou na biblické časy, ktoré si každý veriaci kresťan pripomína v šiestom zastavení Krížovej cesty a vidieť ju môže práve v Hronskom Beňadiku. Ľudia tak nemusia pre vzácnu relikviu, na ktorej je odtlačené telo, cestovať až do talianskeho Turína.

Stanislav Háber
Foto: autor

Námestie v Hronskom Beňadiku získalo nové lavičky, osvetlenie a mobilnú zeleň.

Prvé auto vyrobené na Slovensku v roku 1913 v časti Psiare, ľudovo nazývané Drndička, sa možno onedlho dočká v Hronskom Beňadiku vlastného pamätníka.

OS 4 - REGENERÁCIA SÍDIEL: REKONŠTRUKCIA CENTRA HRONSKÝ BEŇADIK

Cieľom osi 4 je zvýšenie konkurencieschopnosti sídiel a zvýšenie kvality a bezpečnosti verejných priestranstiev, pričom globálny cieľ je definovaný ako zvýšenie dostupnosti a občianskej infraštruktúry a vybavenosti územia v regiónoch.

PRÍSPEVOK Z EÚ ZDROJOV
309 017,78 EUR

**ZAČIATOK A UKONČENIE
REALIZÁCIE PROJEKTU**
05/2009 – 10/2012

**MINISTERSTVO PÔDOHOSPODÁR-
STVA A ROZVOJA VIDIEKA SR**
Dobrovičova 12
812 66 Bratislava

tel: 00421 2 59 26 61 11
fax: 00421 2 59 26 64 35
www.mpsr.sk

**SEKCIA RIADENIA PROGRAMOV
REGIONÁLNEHO
ROZVOJA**

Prievozská 2/B
825 25 Bratislava 26
e-mail: inforop@land.gov.sk
www.ropka.sk

Ilustračné foto.

VOĽNÝ POHYB PRACOVNÝCH SÍL

Európske služby zamestnanosti (EURES) sú sieťou spolupracujúcich subjektov, ktorých cieľom je uľahčiť voľný pohyb pracujúcich ľudí v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru.

Okrem krajín Európskej únie sa to týka aj Švajčiarska, Nórska, Islandu a Lichtenštajnska. Do siete EURES (European Employment Services) sú zapojené aj regionálne a národné inštitúcie, ktoré sa zaoberajú problematikou zamestnanosti, napríklad odborové zväzy, zamestnávateľia a ich organizácie. Sieť disponuje databázou voľných pracovných miest v rámci celej Európskej únie. Je to hlavný ekonomický nástroj EÚ na správne fungovanie trhov práce. EURES tvoria poradcovia vyškolení Európskou komisiou, ktorí poskytujú informačné, poradenské a sprostredkovateľské služby klientom po celej Európe.

Okrem toho majú poradcovia k dispozícii informácie o životných a pracovných podmienkach v zapojených štátoch,

Najvýznamnejšie aktivity siete EURES podľa cieľových skupín:

Záujemcovia o zamestnanie:

Burzy práce

Virtuálna burza práce „Click Job Fair“

Výberové pohovory

Zamestnávateľia:

Raňajky so zamestnávateľmi

Výberové pohovory

Študenti (spolupráca so strednými a vysokými školami)

informácie o situácii na jednotlivých trhoch práce, o registračných procedúrach, daniach, sociálnom a zdravotnom zabezpečení. Takisto dokážu pomôcť a poradiť pri zostavovaní životopisov do jednotlivých krajín a zrealizujú predstavy klientov o práci v zahraničí.

EURES plní dôležitú úlohu aj v cezhraničných regiónoch. Jej poradcovia tu poskytujú pomoc a poradenstvo zamerané na práva a povinnosti zamestnancov, ktorí žijú v jednej krajine a pracujú v inej. Cezhraničné partnerstvá sú tiež dôležitým nástrojom pre rozvoj európskeho trhu práce.

Na Slovensku začala sieť pracovať od 1. mája 2004, kedy sme vstúpili do Európskej únie. Služby tejto siete sú dostupné na všetkých slovenských úradoch práce a tiež prostredníctvom EURES

internetových pracovných portálov. Napriek tomu, že verejné služby zamestnanosti sú v každej krajine usporiadané iným spôsobom, všetky majú za cieľ prispieť ku zladeniu dopytu a ponuky na trhu práce prostredníctvom poskytovania informácií, poradenstva a sprostredkovateľskej činnosti.

Sieť EURES Slovensko sa aj tento rok stala súčasťou a partnerom najväčšieho hudobného festivalu na Slovensku Pohoda 2016. Stretlo sa tu okolo 30-tisíc ľudí rôznych vekových kategórií. V stánku siete mohli získať informácie o pracovnom trhu, životných a pracovných podmienkach v krajinách EÚ.

ČO SÚ TO EURES-T PARTNERSTVÁ?

Cezhraničná sieť EURES-T je zoskupením spolupracujúcich organizácií, nazývaným cezhraničné partnerstvá. Ich cieľom je v rámci siete EURES uspokojovať dopyt po informáciách a radách súvisiacich s cezhraničnou pracovnou mobilitou. Partnerstvá združujú vo vzájomnej spolupráci služby zamestnanosti, vzdelávacie ustanovizne, zamestnávateľov a odborové organizácie, miestnu samosprávu, neziskové organizácie zamerané na rozvoj zamestnanosti, vzdelávania a podnikania v prihraničnom regióne, ako aj Európsku komisiu.

Na Slovensku sú dve fungujúce partnerstvá, a to EURES-T **Danubius**, ktoré združuje štyri prihraničné okresy Slovenska (Komárno, Nové Zámky, Dunajská Streda, Levice) a tri prihraničné župy Maďarska (Komárom-Esztergom, Győr-Moson-Sopron, Pešť) a EURES-T **Beskydy**, ktoré združuje okresy Čadca, Žilina, Námestovo na slovenskej strane, Ostrava, Karviná, Frýdek-Místek na českej strane a Bielsko-Biala, Cieszyn, Prudnik, Raciborz, Wodzislaw Slaski na poľskej strane.

Zdroj: ÚPSVAR SR
Foto: Shutterstock

AKO EUROFONDY POMOHLI MÔJMU MESTU

Zmodernizované školy, námestia, zamestnanosť v meste, mliečna farma, ale aj originálna pieseň, to boli témy, ktoré dominovali v spotoch a reportážach mladých ľudí, študentov stredných a vysokých škôl na Slovensku, ktorí sa zapojili do súťaže videospotov a videoreportáží Ako pomohli eurofondy môjmu mestu 2016.

Súťaž už tri roky vyhlasuje Úrad vlády SR. Práce hodnotila porota podľa niekoľkých kritérií: uchopenie témy, tvorivosť, originalita, spracovanie a inovatívnosť.

V kategórii Videospot porota prvé miesto neudelila, druhé miesto získala Eliška Čičmancová, na treťom skončili Branislav Marget a Andrej Gáfrik. V kategórii Videoreportáž zvíťazila Monika Danišková, druhú priečku porota neudelila, tretí skončil Matej Babuka. Špeciálnu cenu za strih v kategórii Videospot dostal Andrej Gáfrik. Špeciálnu cenu za pôvodnú hudobnú produkciu a technické prevedenie získali v tej istej kategórii Matúš Tomajko, Tomáš Emódi, Tomáš Tutko.

Vítané videá zo súťaže si môžete pozrieť na najznámejšom internetovom video serveri.

Výhercovia dostali HD kameru, tablety, powerbanky a lístky na festival Pohoda.

Cieľom súťaže bolo zviditeľniť finančnú pomoc zo štrukturálnych fondov Európskej únie v regiónoch Slovenska originálnou a pre študentov atraktívnou formou, podporiť a oceniť tvorivosť mladých ľudí,

vytvoriť priestor pre prezentáciu ich schopností a talentu, ako aj spropagovať vynovené mesto či región, z ktorého pochádzajú, kde bývajú, študujú. Víťazné videá si môžete pozrieť na www.youtube.com/user/CKO20.

Text a foto: Úrad vlády SR

EURÓPSKE PROSTRIEDKY PRE SLOVENSKO

Ilustračné foto.

Slovenské inštitúcie, podniky a občania majú veľkú paletu možností na získanie podpory z EÚ z programového obdobia 2014–2020. Všetky možnosti môžeme rozdeliť do troch základných oblastí:

1. Pre Slovensko sú **najdôležitejšie Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF)**, v ktorých je pre Slovensko vyčlenených až 15,3 miliardy eur na rozvoj Slovenska vo viacerých dôležitých oblastiach. Konkrétne na skvalitňovanie dopravnej infraštruktúry, životné prostredie, energetickú efektívnosť, výskum, inovácie a rozvoj ľudských zdrojov. Prostriedky zo zdrojov EŠIF budú smerovať aj na rozvoj slovenského vidieka.

Navyše 3 miliardy eur pôjdu na priame platby slovenským farmárom. Spolu je pre Slovensko vyčlenených 18,3 miliardy eur.

2. Významná je aj možnosť využívať **celeuroépske programy**, ako sú napríklad Nástroj na prepájanie Európy (budovanie dopravných a energetických prepojení), Horizont 2020 (podpora pre vedu, výskum a inovácie), COSME (malé a stred-

né podniky), Kreatívna Európa (kultúra a médiá) a Európa pre občanov (pre mimovládne organizácie a samosprávy).

3. Na naštartovanie investícií v EÚ slúžia viaceré **finančné nástroje**, z ktorých najdôležitejším je nový Európsky fond pre strategické investície. Významným zdrojom pre úverovníen pre súkromné podniky, ale aj pre verejné inštitúcie je aj Európska investičná banka.

REGIONÁLNA POLITIKA EÚ – financie vyčlenené špeciálne pre Slovensko

Európska komisia schválila všetky operačné programy, ktoré budú rozdeľovať finančné prostriedky Európskej únie na rozvoj slovenských regiónov. Tieto investičné programy na obdobie 2014–2020 pomôžu na Slovensku vytvoriť nové pracovné miesta, zlepšiť kvalitu života a podporiť hospodársky rast. Spolu je v siedmich programoch k dispozícii takmer 13,8 miliardy eur pre slovenských občanov a podniky. Ak pripočítame viac

ako 1,54 miliardy eur z Programu rozvoja vidieka, tak Slovensko má k dispozícii viac ako 15,3 miliardy eur.

Hlavnou prioritou je pomôcť Slovensku lepšie obstáť v medzinárodnej konkurencii, podporiť ekonomiku, ktorá ochraňuje prírodné zdroje, podporuje šetrnejšie energetické riešenia a efektívne rieši situácie spôsobené zmenou klímy. Ďalšia podstatná časť európskych fondov sa zameria na

investície do kvalitných cestných, železničných a vodných dopravných sietí.

Všetky slovenské regióny budú využívať investície na podporu výskumu a inovácií, ako aj na podporu malých a stredných podnikov tak, aby sa stali inovatívnejšie predovšetkým v oblastiach, v ktorých má Slovensko komparatívnu výhodu. EÚ ďalej kladie dôraz aj na zvyšovanie kvality života na Slovensku a zabezpečovanie prístupu občanov ku kvalitným verejným službám.

ČO JE DOBRÉ VEDIEŤ O JEDNOTLIVÝCH OPERAČNÝCH PROGRAMOCH

OP Integrovaná infraštruktúra

Program podporí investície vo výške viac ako 3,96 miliardy eur zo zdrojov EÚ. Investície pôjdu do podpory trvalo udržateľnej dopravy a odstraňovania kapacitných obmedzení v kľúčovej infraštruktúre, ako aj do zlepšovania dostupnosti informačných a komunikačných technológií. Program by mal cez svoje financovanie dosiahnuť 100 km zrekonštruovaných železničných tratí, 115 km diaľnic, 300 km nových a zmodernizovaných ciest I. triedy, 27 km nových električkových tratí, 78 nových vozidiel MHD, 35 nových vlakových súprav a zvýšenie počtu domácností so širokopásmovým internetom o takmer 50 %.

OP Kvalita životného prostredia

Tento významný program bude podporený vo výške 3,13 miliardy eur z európskych prostriedkov. Prioritne bude zameraný na udržateľné využívanie prírodných zdrojov, prispôbovanie sa zmene klímy s dôrazom na ochranu proti povodňam, riadenie rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy a podporu energetickej efektívnosti v celej ekonomike. Program by mal zabezpečiť protipovodňovú ochranu pre ďalšie slovenské mestá a obce, zlepšiť čistenie odpadových vôd pre približne 200 000 občanov a navýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energií na 15,5 % z celkovej konečnej spotreby energie v krajine. Okrem toho by mal program doceliť aj zníženie celkovej spotreby energie verejných budov na Slovensku o zhruba 279 miliónov kWh za rok a zabezpečiť tak okrem prínosov pre životné prostredie aj výrazné finančné úspory pre štátnu pokladnicu.

Ilustračné foto.

OP Výskum a inovácie

Program bude pracovať s rozpočtom viac ako 2,26 miliardy eur a bude sa zameriavať na podporu výskumu, technologického vývoja a inovácií, ako aj na zvýšenie konkurencieschopnosti a podporu rastu malých a stredných podnikov na Slovensku. Očakáva sa, že vďaka programu narastie podiel podnikov využívajúcich výskum, vývoj a inovácie o 10 % bude podporených takmer 13 000 podnikov, vrátane 1 400 start-upov a vytvorí sa 4 000 nových pracovných miest. Očakáva sa aj zvýšenie počtu výskumníkov na Slovensku o vyše 1 000.

OP Ľudské zdroje

Operačný program má z EÚ dotáciu vo výške 2,2 miliardy eur. Program bude investovať do rozvoja ľudského kapitálu a do pomoci pre ľudí vstupujúcich na trh práce. Investície sa zamerajú na tri prioritné oblasti – boj proti nezamestnanosti mladých, znevýhodnené skupiny na trhu práce a marginalizované komunity. Vďaka programu 80 000 mladých ľudí využije záruku pre mladých a ďalších 100 000 mladých bude benefitovať z iných aktivít programu, 250 000 nezamestnaným zvýši šance na uplatnenie

sa na trhu práce vďaka školeniam a kurzom a 150 obcí s rómskymi komunitami dostane možnosť investovať do ľudí a infraštruktúry.

Integrovaný regionálny OP (IROP)

Dotácia do tohto programu z európskych zdrojov bude vo výške 1,75 miliardy eur a priority sa sústredia na bezpečnú a ekologickú dopravu v regiónoch, ľahší prístup k efektívnym a kvalitným verejným službám, mobilizáciu kreatívneho potenciálu v regiónoch a na zlepšenie kvality života v regiónoch s prihliadnutím na životné prostredie. Vďaka IROP bude zrekonštruovaných viac než 150 km ciest, vytvorí sa 134 nových stredísk zdravotnej starostlivosti, zvýši sa zaškolenosť detí v materských školách na 90 % v menej rozvinutých regiónoch, vytvorí sa nové pracovné miesta alepší sa energetická hospodárnosť v bytových domoch o takmer 50 %.

OP Efektívna verejná správa

Až 278 miliónov eur z európskych prostriedkov bude slúžiť na posilnenie a zefektívnenie verejnej správy na Slovensku, ako aj na pomoc pre rozvoj sociálnych partnerov a mimovládnych organizácií. Cieľom je podporiť vznik

kvalifikovanej a stabilnej verejnej služby, zlepšenie analytických kapacít v štátnej správe, zlepšenie kvality odborných dopadových štúdií, vyššiu kvalitu a nezávislosť súdnictva, ako aj intenzívnejší boj proti korupcii a proti podvodom vo verejnom obstarávaní. Opatrenia by mali pomôcť zvýšiť kvalitu života na Slovensku, ale aj výrazne napomôcť zlepšeniu podnikateľského prostredia v krajine.

OP Technická pomoc

Program tvorený balíkom 159 miliónov eur sa zameria na zlepšenie administratívnych kapacít a zefektívnenie riadenia, kontroly a auditov európskych štrukturálnych a investičných fondov, a to prostredníctvom technickej pomoci. Vďaka tomuto programu by využívanie európskych prostriedkov v novom období malo byť efektívnejšie a transparentnejšie.

INTERREG – medziregionálne programy

Suma 480 miliónov eur z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) je určená na podporu cezhraničných projektov medzi Slovenskom a susednými krajinami s cieľom posilniť cezhraničnú spoluprácu. Programy budú podporovať cezhraničný výskum, nové riešenia v oblasti udržateľnej dopravy, ochranu prírodných zdrojov. Rovnako sa budú môcť financovať regionálne a miestne iniciatívy na podporu užšej spolupráce v právnej a administratívnej oblasti – od výučby jazykov po spoločné opatrenia na trhu práce. Slovensko má k dispozícii nasledujúce medziregionálne operačné programy: OP Slovensko – Rakúsko (76 miliónov eur), OP Poľsko – Slovensko (155 miliónov eur), Slovensko – Česká Republika (90 miliónov eur) a Slovensko – Maďarsko (156 miliónov eur).

Nadnárodný program pre podunajskú oblasť

Na posilnenie spolupráce a podporu projektov v podunajskej oblasti sa vyčlenilo 222 miliónov eur. Program podporí spoločné projekty krajín v povodí Dunaja v súlade s prioritami Dunajskej stratégie EÚ.

Európska pomoc pre najviac odkázané osoby

Slovensko získa z fondu 55 miliónov eur na obdobie 2014–2020 na zabezpečenie jedla a základnej materiálnej pomoci pre najodkázanejšie osoby v našej krajine (doplnené 7,7 milióna eur z národných zdrojov). Na Slovensku bude program poskytovať potravinové balíčky, teplé jedlá a základné hygienické potreby pre bezdomovcov.

SPOLOČNÁ POĽNOHOSPODÁRSKA POLITIKA EÚ

Aktivity na dosahovanie cieľov danej politiky sú podporované prostredníctvom Priamych platieb a Programu rozvoja vidieka.

Program rozvoja vidieka

Viac ako 1,54 miliardy eur sa využije na posilnenie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Program pomôže približne 1 250 poľnohospodárskym a 400 potravinárskym podnikom, 600 mladým poľnohospodárom a 330 malým rodinným poľno-

hospodárskym podnikom a tiež vytvoreniu zhruba dvetisíc pracovných miest. Dôležitá je aj podpora agro-environmentálnych aktivít, ochrany biotopov, zachovania typických krajiných prvkov a ochrany životného prostredia. Európske prostriedky sa dajú použiť aj na posilnenie pozície farmárov v potravinovom reťazci, spoločné spracovanie a predaj, skrátenie potravinového reťazca a zriadenie záručných fondov.

Priame platby poľnohospodárom

Slovensko prerozdelením slovenským poľnohospodárom 3,05 miliardy eur s cieľom podporiť ich poľnohospodársku produkciu, zabezpečiť výrobu kvalitných a zdravých potravín, špeciálne podporiť mladých farmárov a udržiavať pôdu v dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienkach.

SPOLOČNÁ RYBÁRSKA POLITIKA EÚ

Operačný program Rybné hospodárstvo

Hlavným cieľom je posilnenie konkuren-

cienschopnosti podnikov akvakultúry a spracovania rýb na Slovensku. Celkový príspevok zo zdrojov Európskej únie na operačný program Rybné hospodárstvo je 15 miliónov eur.

V nasledujúcom čísle Eurokompasu predstavíme Celoeurópske programy a Investičný plán Európskej únie.

Text: Úrad vlády SR. Foto: Shutterstock

Odvzdania cien víťazom Roadshow v roku 2014 sa zúčastnili premiér Róbert Fico a vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku Dušan Chrenek.

ROADSHOW OPĀŤ NAVŠŤÍVI SLOVENSKÉ MESTÁ

Úrad vlády Slovenskej republiky ako realizátor komunikačných a informačných aktivít o čerpaní štrukturálnych fondov už tretí rok pripravuje na jeseň na celom Slovensku zaujímavú súťaž pre študentov tretích ročníkov stredných škôl pod názvom Roadshow 2016.

Jej cieľom je priblížiť mladým ľuďom problematiku financovania rozličných projektov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov a ponúknuť im možnosť vyskúšať si pripraviť projektový zámer na základe skutočných potrieb regiónu a reálnych možností jednotlivých operačných programov.

Roadshow 2016 sa bude konať v 16 mestách Slovenska, konkrétne sú to Lučenec, Poltár, Revúca, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Kežmarok, Sabinov, Svidník, Vranov nad Topľou, Rožňava, Sobrance, Trebišov, Čadca, Topoľčany, Považská Bystrica a Turčianske Teplice.

Súťaž bude pozostávať z informačného stretnutia, krátkeho vedomostného testu a prednášky, na ktorej sa študenti budú mať možnosť oboznámiť s princípmi čerpania fondov, ako aj s konkrétnymi informáciami o operačných programoch. Následne im lektori vysvetlia súťažné zadanie – simu-

Roadshow 2016 sa uskutoční v 16 mestách Slovenska.

Ceny pre školy:

1. Tovar v hodnote 10 000 €
2. Tovar v hodnote 8 000 €
3. Tovar v hodnote 6 000 €

Ceny pre každého člena víťazného tímu:

1. Smart Tv 4K Ultra
2. Tablet
3. Smart hodinky

lované spracovanie projektového zámeru. Študenti budú mať možnosť vytvoriť za každú školu maximálne dve súťažné štvorčlenné družstvá. Tie budú vypracovávať súťažný projektový zámer, ktorý odošlú do 31. decembra 2016 na adresu Úradu vlády SR. Prácu bude posudzovať odborná porota zložená zo zástupcov Úradu vlády SR, Centrálného koordinačného orgánu a jednotlivých Riadiacich orgánov operačných programov. Pre víťazov, jednotlivcov, ale aj pre školy sú pripravené zaujímavé hodnotné ceny.

Text a foto: Úrad vlády SR

ČERPANIE FONDOV EÚ STAV K 31. 7. 2016

Z celkového záväzku 2007-2013 v rámci všetkých 14 operačných programov programového obdobia 2007-2013 Slovenská republika vyčerpala k 31. 7. 2016 prostriedky vo výške 11 259,75 milióna eur, čo predstavuje čerpanie na úrovni 96,92 %.

ČERPANIE ŠTRUKTURÁLNYCH FONDOV, KOHÉZNEHO FONDU A EURÓPSKEHO FONDU PRE RYBNÉ HOSPODÁRSTVO II. PROGRAMOVÉHO OBDOBIA 2007-2013

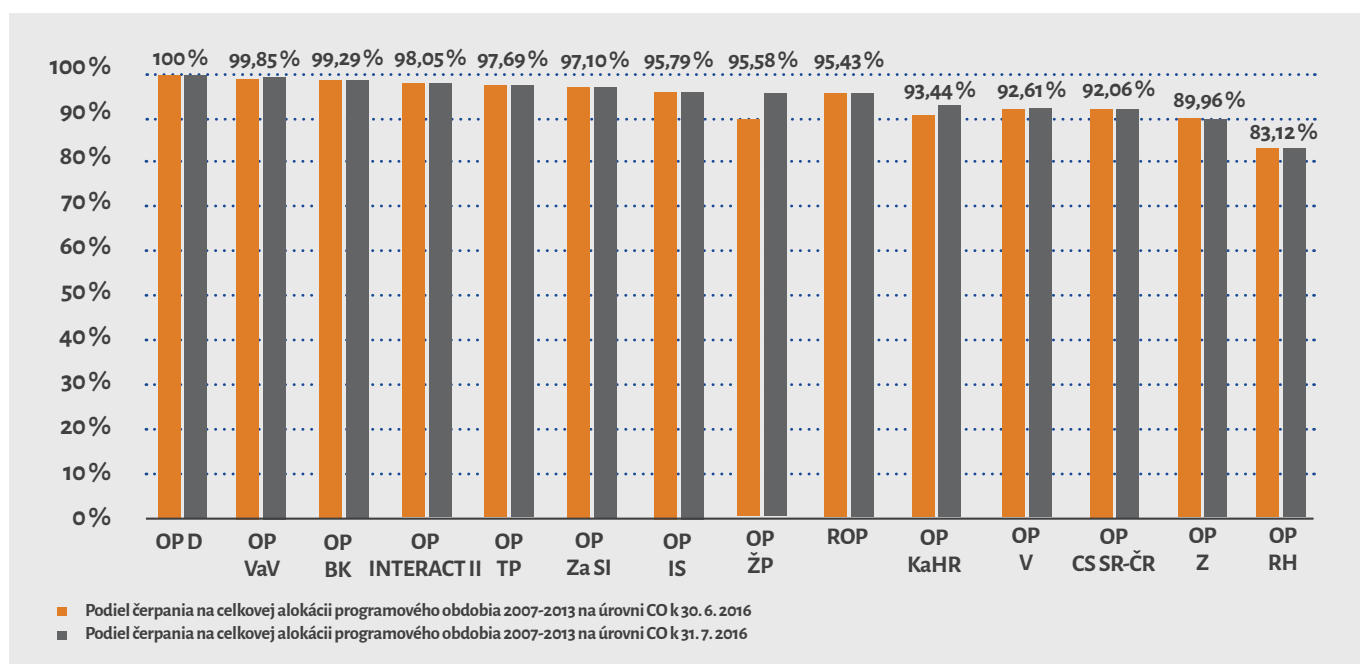
K 31. 12. 2015 sa skončilo oprávnené obdobie pre realizáciu výdavkov programového obdobia 2007–2013 a v roku 2016 pokračuje proces spracovávanía týchto výdavkov na národnej úrovni, ako aj voči EK. Pre vyčerpanie zostávajúcej alokácie programového obdobia 2007–2013 je potrebné pred-

ložiť na Ministerstvo financií SR oprávnené výdavky v minimálnej sume 359,33 milióna eur. Finálna úroveň čerpania bude známa po uzatvorení programového obdobia 2007–2013 na základe záverečnej dokumentácie, ktorá bude predložená Európskej komisii v marci 2017.

Čerpanie prostriedkov štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a EFF na úrovni certifikačného orgánu OP NSRR

K 31. 7. 2016 Slovenská republika vyčerpala z celkového záväzku 2007–2013 vo výške 11 482,76 milióna eur prostriedky

Graf č. 1: Porovnanie čerpania celkovej alokácie 2007-2013 (zdroj EÚ) za sledované operačné programy k 30. 6. 2016 a k 31. 7. 2016.

Zdroj: MF SR

v sume 11 134,94 milióna eur. Táto suma predstavovala čerpanie na úrovni 96,97%. Oproti predchádzajúcemu mesiacu sa čerpanie zvýšilo o 2,91 milióna eur, t. j. o 0,02 percentuálneho bodu.

Pre vyčerpanie zostávajúcej alokácie je potrebné predložiť a schváliť oprávnené výdavky v minimálnej sume 349,23 milióna eur.

Operačný program INTERACT II

Z celkového záväzku 2007–2013 v rámci Operačného programu INTERACT

II (29,31 milióna eur za zdroj ERDF) predstavovala suma schválených výdavkov 28,74 milióna eur k 31. 7. 2016 čerpanie na úrovni 98,05%. Oproti predchádzajúcemu mesiacu sa čerpanie nezvýšilo.

Operačný program cezhraničnej spolupráce SR - ČR 2007–2013

Z celkového záväzku 2007–2013 v rámci Operačného programu cezhraničnej spolupráce SR - ČR 2007–2013 (92,74 milióna eur za zdroj ERDF) predstavovala

suma schválených výdavkov 85,38 milióna eur k 31. 7. 2016 čerpanie na úrovni 92,06%. Oproti predchádzajúcemu mesiacu sa čerpanie nezvýšilo.

Operačný program Rybné hospodárstvo

Z celkového záväzku 2007–2013 (12,87 milióna eur za zdroj EFF) boli k 31. 7. 2016 vyčerpané prostriedky vo výške 10,70 milióna eur, čo predstavovalo čerpanie na úrovni 83,12%. Oproti predchádzajúcemu mesiacu sa čerpanie nezvýšilo.

ČERPANIE PROSTRIEDKOV EURÓPSKÝCH ŠTRUKTURÁLNYCH A INVESTIČNÝCH FONDŮV III. PROGRAMOVÉHO OBDOBIA 2014-2020 (BEZ EURÓPSKEHO POĽNOHOSPODÁRSKEHO FONDU PRE ROZVOJ VIDIEKA)

Tento článok obsahuje údaje za operačné programy, pri ktorých plní funkciu certifikačného orgánu Ministerstvo financií SR. Od poslednej zverejnenej tlačovej správy k 30. 6. 2016 bol schválený presun riadiaceho orgánu, certifikačného orgánu a orgánu auditu v rámci OP Interreg VA SK - HU do Maďarska a z tohto titulu sa od aktuálne zverejnenej tlačovej správy mení výška sledovaných prostriedkov, a to z 14 145,34 milióna eur na 13 989,53 milióna eur.

11 operačných programov, pri ktorých plní

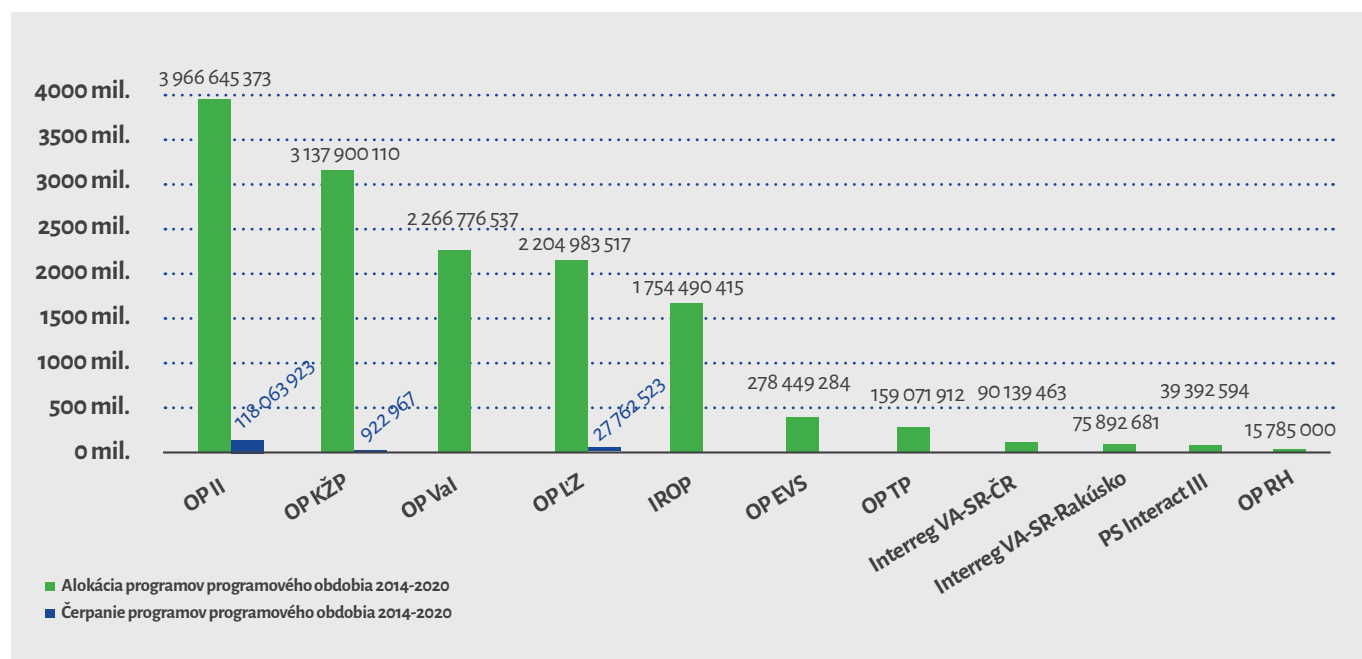
funkciu certifikačného orgánu Ministerstvo financií SR: OP Výskum a inovácie, OP Ľudské zdroje, OP Integrovaná infraštruktúra, OP Kvalita životného prostredia, Integrovaný regionálny operačný program, OP Efektívna verejná správa, OP Technická pomoc, OP Rybné hospodárstvo, Interreg VA SK - CZ, Interreg VA SK - AT a PS INTERACT III. Operačné programy sú financované z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Kohézneho fondu, Európskeho sociálneho fondu, Iniciatívy na podporu

zamestnanosti mladých ľudí a Európskeho rybárskeho a námorného fondu.

Súčasťou informácie je aj vyhodnotenie plnenia pravidiel n+3, ktoré platí aj v programovom období 2014–2020, a plnenie 1. mílnika sa bude odpočítavať prvýkrát k 31. 12. 2017.

K 31. 7. 2016 boli v rámci programového obdobia 2014–2020 na úrovni certifikačného orgánu schválené prostriedky vo výške 146,75 milióna eur, čo predstavuje čerpanie na úrovni 1,05%.

Graf č. 2: Prehľad celkovej alokácie a čerpania (zdroj EÚ) operačných programov programového obdobia 2014-2020 v eurách.

Zdroj: MFSR

ENGLISH SUMMARY

SLOVAK PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION

On 1 July 2016 the Slovak Republic took over from Holland the baton of six-month Presidency of the Council of the European Union. The College of European Commissioners visited Bratislava on the eve of the official presidency start. President of the European Commission (EC) Jean-Claude Juncker said during a ceremony held at the Bratislava Castle that presiding the EU is a great opportunity for Slovakia. “You would be the main moderator of Europe. And a moderator is not hiding away, but the moderator is leading... even on issues, which may appear being very difficult for this country”, said Juncker in a speech to the Slovak Ministers and EU Commissioners.

TRAVELLING TO PETRŽALKA BY TRAM

Tram connection between the Bratislava downtown and Petržalka has become a reality after 55 years. The tram line was commissioned on 8 July 2016, routed over the Bratislava's Starý most (“Old Bridge”) to the largest housing estate in Slovakia. Thus the Old Bridge fully serves pedestrians, cyclists, as well as public transport passengers. The first-phase project of the urban public transport backbone system, i.e. the Janíkov dvor – Šafárikovo námestie operational segment, was supported by the Operational Programme Transport with more than 60 million EUR. In addition to the Starý most project, Bratislava had received additional hundreds of millions of euros in the 2007–2013 Programming Period to improve public passenger transport.

DUŠAN CHRENEK: “THE MORE WE KNOW ABOUT THE EU, THE MORE OPPORTUNITIES IT OFFERS”

According to the head of the European Commission Representation in Slovakia, awareness of the European Union is crucial. Those with more information are more in touch with the EU opportunities. “The European Union is a project that has helped us, Slovaks, significantly. The above help encompasses the fact that since long we have not been a Europe's black hole.” Aiming at becoming a member of the family of developed European countries, Slovakia has built up democratic institutions, radically reformed its economy, and adopted European values.

FIND OUT ABOUT THE EUROPEAN FUNDS

The Central Coordinating Authority will establish an Integrated Network of Information and Consulting Centres as part of the project supported by the Operational Pro-

gramme Technical Assistance 2014–2020. The purpose of the Integrated Network of Information and Consulting Centres is to provide effective information and communication on the European Structural and Investment Funds in the regions via a systematic and coordinated provision of timely, up-to-date, comprehensive, accurate and consistent information. The Authority will ensure support for potential applicants, applicants and beneficiaries by providing expert counselling. Information and Consulting Centres (“IPC”) will be available to potential applicants, applicants, and beneficiaries for at least 40 hours a week to provide personal or telephonic or e-mail consulting.

OPERATIONAL PROGRAMME QUALITY OF ENVIRONMENT

This Programme follows the Operational Programme Environment in the fields of supporting waste management, constructing sewerage systems, flood protection, nature and water conservation and protection. A new issue included in the Operational Programme Quality of Environment (OPQE) is the energy sector, in particular the promotion of innovative technologies utilising renewable energy sources, which would increase heat and energy generation from these renewables. As the successor of the 2007–2013 Operational Programme, the OPQE has been contributing throughout the current Programming Periods, to the overall protection and improvement of the environment thanks to the financial support from the European Structural and Investment Funds. An extension of its scope was accompanied by increased funding for the OPQE. Compared to the previous Operating Programme allocating more than 3 billion EUR, the OPQE priority axes were allocated more than 4 billion EUR (together with the State Budget funds).

EFFECTIVE PUBLIC ADMINISTRATION

The Ministry of Interior of the Slovak Republic is the Managing Authority in the Programming Period 2014–2020 for the Operational Programme Efficient Public Administration (OPEPA). Its main task is to modernise, reform and streamline public administration. The operational programme is co-financed by the European Social Fund with 278 million EUR, and the total allocation including the State Budget funding reaches 335 million EUR. OPEPA will implement the projects in cooperation with key institutions and partners at national and international levels. The Operational Programme includes three priority axes: Strengthening Institutional Capacity and Efficient Public

Administration, Streamlining the Judicial System and Law Enforcement, and Technical Assistance.

SLOVAK “SHROUD OF TURIN” IN HRONSKÝ BEŇADIK ATTRACTING VISITORS FOR CENTURIES

Hronský Beňadik was established as a Benedictine abbey before 1075. The abbey stands at an important crossroads of the territory known as Slovenská brána (“Slovak Gate”), where the roads cross in a singular point, heading to Nitra, Zvolen and Banská Bystrica, or to Esztergom, Hungary, from the opposite side. King Matthias Corvinus donated a precious Christ blood relic to the Benedictine abbey in Hronský Beňadik in 1483. The authenticity of the piece of shroud in Hronský Beňadik was confirmed by Cardinal Alexander Rudnay’s seal in the 18th century. The bishop of Nitra, Viliam Judák, has had the precious reliquary mended. The village centre is now capable of hosting growing numbers of tourists while serving local citizens thanks to the project implementation using the European Regional Development Fund.

HOW EU FUNDS HAVE HELPED MY CITY

Modernised schools, plazas and squares, employment rate in the city, milk farms, as well as an original song – these were the topics dominating the spots and news reports by young people, secondary school and university students in Slovakia, who participated in the competition of video spots and video reports entitled “How EU Funds Have Helped My City 2016”. This competition has been organised by the Government Office of the Slovak Republic for three years. Works were judged by a jury based on the following criteria: grasping the theme, creativity, originality, elaboration and innovativeness.

FREE MOVEMENT OF LABOUR

European Employment Services (EURES) are a network of cooperating entities intended to facilitate the free movement of working people within the European Economic Area (EEA) that includes the EU Member States as well as Switzerland, Norway, Iceland and Lichtenstein. The EURES network involves also regional and national institutions concerned with employment issues, such as trade unions, employers and their organisations. The network has a database of job vacancies throughout the European Union. It is the EU’s main economic tool for the proper functioning of labour markets. EURES includes advisers trained by the European Commission who provide information, advice and intermediation services to clients throughout Europe.

EUROPEAN FUNDING FOR SLOVAKIA

Slovak institutions, businesses and citizens have a great variety of options for support from the EU Programming

Period 2014–2020. These options can be divided into three basic areas:

1. European Structural and Investment Funds (ESIF) are the most significant for Slovakia, with up to 15.3 billion EUR allocated for the development of Slovakia in several important domains. These namely include improving the transport infrastructure, the environment, energy efficiency, research, innovation, and human resources development. The ESIF money will also be used to develop the Slovak countryside. Moreover, 3 billion EUR will be allocated to direct payments to Slovak farmers. Altogether, 18.3 billion EUR have been allocated for Slovakia.

2. Another significant opportunity is to use pan-European programmes, such as the Connecting Europe Facility (supporting transport and energy infrastructures), Horizon 2020 (supporting science, research and innovation), COSME (Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises), Creative Europe (culture and media), and Europe for Citizens (NGOs and local governments).

3. The new European Fund for Strategic Investments (EFSI) is the most important financial tool to initiate investments in the EU. Similarly, the European Investment Bank is another significant source of loans and lending to private enterprises as well as to public institutions.

ROADSHOW TO REVISIT SLOVAK TOWNS

The Government Office of the Slovak Republic, implementer of communication and information activities concerning implementation of the Structural Funds, is preparing a third year of an interesting competition to be held in autumn. Roadshow 2016 is intended for third-grade students of secondary schools throughout Slovakia. The competition is aimed at informing young people on the issue of financing various projects from the European Structural and Investment Funds, offering them an opportunity to try out project intent development based on the actual needs of their region and the real possibilities offered by individual operational programmes.

ABSORPTION OF EU FUNDS AS OF 31 JULY 2016

Of the total 2007–2013 commitment in all 14 operational programmes of the 2007–2013 Programming Period, the Slovak Republic absorbed 11,259.79 million EUR as of 31 July 2016, which represents 96.92 %. The eligibility period for the implementation of expenditures in the 2007–2013 Programming Period ended on 31 December 2015. 2016 sees the ongoing procedure of processing the above expenditures at the national and European Commission levels. The final absorption rate will be known after closing the 2007–2013 Programming Period based on the final documentation to be submitted to the European Commission in March 2017. ■

EUROKOMPAS

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Námestie slobody 1

813 70 Bratislava

---

www.eufondy.sk

www.nsrr.sk
